

# MAGYAR LAPOK

3 lei

Taxa postală plătită în r  
aprobărilor Dir. Gen. PTT

Form  
1934.

BUDAPEST

Primredactor și redactor responsabil:  
dr Paál Árpád

VII. — 4. (1718) Oradea, 1938. jan. 6.

Primcolaborator: dr Gyáriás Elemér

## Az ország összes megyei és községi tanácsait feloszlatják

Négy hónapon belül mindenütt új választások lesznek. — Addig átmeneti bizottságok vezetik a helyi közigazgatást

Bucuresti. Saját tud. Az uralkodó tegnap kihallgatáson fogadta Armand Calinescu belügyminisztert, aki előterjesztette a miniszterelnök jelentését a jelenlegi megyei és községi tanácsokról. Eszerint a jelenlegi községi és megyei tanácsok a közigazgatási törvény vonatkozó intézkedéseinek tiszteletben nem tartásával alakultak, illetve működnek. Így — mondja a jelentés — sok közigazgatási egységet átmeneti bizottságok vezetnek, amelyek joghatósága már megszűnt.

Aztán a legtöbb közigazgatási választást a törvényes határidő lejártá után eszközölték. Számos esetben a választások szabálytalanok voltak, mert a nyilvánossági alakítások kellékeinek nem feleltek meg. Egyes törvényesen megválasztott tanácsokat nem iktattak be, vagy pedig azonnal feloszlatták őket.

Mindezek olyan állapotokat teremtettek, amelyek nem felelnek meg a közigazgatási törvény szellemének. Azért szükséges új kiin-

dulási pontot megállapítani a megyei és községi tanácsok működésére.

Ezzel az indoklással a kormány rendeletet terjesztett a király elé, aki azt alá is írta s a hivatalos lap mai számában meg is jelent már. E rendelet szerint:

1. Az ország összes megyei és községi tanácsait feloszlatatnak.

2. Az új választások mindenütt legkésőbb négy hónapon belül megtartandók.

3. A feloszlatott tanácsok helyébe az illetékes hatósági szervek 7—15 tagú átmeneti bizottságot neveznek ki, az egyes közigazgatási egységek jelentőségének megfelelően, a belügyminiszter határozata alapján.

4. E rendelet végrehajtásával a miniszterelnök a belügy- és az igazságügyminiszter van megbízva.

## Az ellenzéki pártok állásfoglalása az új politikai helyzettel szemben

A gheorghisták készek a liberálisokkal való egyesülésre. Az Argetoianu pártja a megbékélés kormányát sürgeti. A Nemzeti Parasztpárt kizárta miniszterré lett tagjait.

Bucuresti. Saját tud. Az ellenzéki pártok vezetőségei kedden ültek össze, hogy határozanak az új politikai helyzetre való tekintettel.

A Gheorghistáknál most már legkomolyabb formában merült fel a két liberális párt egyesítésének gondolata. G. Bratianu kifejezésre juttatta nyilatkozatában, hogy most van erre az utolsó alkalom s hogy az országnak szüksége van arra, hogy a Liberális Párt tartalékerővel frissítsék fel és régi liberális hagyományai ezáltal megerősödjének.

Az Agrár-pártban Argetoianu megállapítása szerint a Goga-kormány pártonkívüli diktatórikus kormány.

— Bármilyen szívélyes kapcsolatban állok is Gogával, meg kell mondanom, — jelentette ki Argetoianu, — hogy az országnak a megbékélés, nem pedig a gyűlöletszítás kormányára van szüksége.

A Nemzeti Parasztpárt központi végrehajtóbizottsági ülésén a kiadott hivatalos közlemény szerint a párt kizárja tagjai sorából Calinescu, Potarcát, Radulescu Mehedintit és Dinu Simiant, mert közreműködést vállaltak a Goga-kormányban. A végrehajtóbizottság határozati javaslatot fogadott el, amely a következőket tartalmazza:

Megállapítja a Nemzeti Parasztpárt sikerét a választásokon. Hírül adja az országnak, hogy a Liberális Párt kísérletet tett, hogy a központi választási bizottsággal oly módon értelmezesse a választási törvényt, ami lehetővé tette volna, hogy a 40 százalékot elnyerje. Tisztelettel a korona előjogai iránt, mély fájdalommal fejezi ki a párt a politikai válság megoldásának módja miatt. A Nemzeti Kereszténypárt nem országos jellegű: Goga csak 23 vármegyében nyerte el a szavazatok 10 százalékát, mindenütt másutt jelentéktelen kisebbségben maradt. Így nem hivatott arra, hogy kormányalakítással megbizassék.

— Szélsőséges irányzatával befelé, ismert külpolitikai célzataival pedig kifelé, aggodalomra ad okot. Megállapítja a Nemzeti Kereszténypárt szervezeti képtelenségét arra, hogy saját erejéből alakítson kormányt, ami korrupt eszközök és árusítás felhasználására kényszerítette s ezáltal ingatag erkölcsi alapra állt.

A párt árusításnak minősíti Calinescu és társai eljárását, őket kizárja s visszautasítja az árusításnak azt az indokolását, hogy a Nemzeti Parasztpárt dinasztiaellenes volna.

A párt hitvallást tesz királyhűsége mellett. (Tudósításunk folytatása a 3-ik oldalon.)

## Keresztény és nemzeti

(—) Az új kormány a kereszténység és a nemzeti gondolat erőiből ujjá akarja építeni az országot. Goga miniszterelnök újévi beszédében azt üzentte a nemzeti kisebbségeknek, hogy „mindazok a kisebbségi emberek, akik tetteikkel és gondolataikkal az állameszme keretében elhelyezkednek, gyakorolni fogják mind állampolgári jogukat, mind népi eredetüknek sajátosságait.”

Ez a lap hetedik esztendeje hirdeti a keresztény tannak és a nemzeti gondolatnak elsőbbségét a hitetlenséggel és a nemzetköziséggel szemben. A mélyreható politikai fordulat, melynek szemtanúi vagyunk, arra int, hogy számot vessünk magunkkal: mit értünk kereszténység alatt, amikor azt közéleti küzdelmek jelszavává tesszük és hogyan értjük a nemzeti gondolatot, amikor azt kereszténységgel akarjuk átíratni.

A kereszténység az egyetlen valószínűségi kapcsolás, mely összetartja, nagy viharok után mindig újra összehozza az európai népeket s azokat a nagy emberrajokat is, melyek tengerre szálltak, új világrészeket hódítottak meg e gondolatnak és ott a kereszténység pajzsa alatt elszaporodtak. Ennek a kultúrának, mely előtt e földön nem járt nagyobb és hatalmasabb, a kereszténység az alapja és nagyságának titka. A titok nyitja az a szerves társadalmi rend, a szociális együttműködésnek az a legfőbb törvénye, melyet a kereszténység az emberiségnek adott: suum cuique — mindenkinek a magáét, nem többet, de nem is kevesebbet. Mindenkinek a magáét, ha egyes emberekről van szó és mindenkinek a magáét, ha emberi közösségekről, a nemzetekről. Ezért nem ismeri a kereszténység az osztályharcot, mert az ellenségül állítja szembe azokat, akiknek békees és kiegyenlített együttműködése nélkül nincsen haladás és ezért ismeri a magántulajdont, mert a föld és abból származó javak mindnyájunknak közös öröksége. A harcot csak a rossz ellen engedi meg: a társadalmi rendben tehát minden ellen, ami az igazág és méltányosság természeti törvényét sérti. A magántulajdont pedig megbizásnak tekinti, amit több társadalmi kötelességgel terhel meg, mint joggal. A kereszténység a szeszert tanította: szeresd felebarátodat, mint tennenmagadat, szól az isteni parancs. Ugy, de nem jobban: amihez tehát a méltányosság és igazság örök törvénye alapján jogod van mind egyéni, mind népi életedben, arról nem kell, de nem is szabad lemondanod. Tiszteld apádat és anyádat, hogy hosszú életű lehess a földön: ebben a mondatban benne foglaltatik az a parancs, hogy tiszteld néped multját, mindazt, amit ez a mult neked adott és napról-napra újra ad: anyanyelvedet, melyben megszámlálhatatlan nemzedékek tudása rakódott le: a mult áldozatait és szokásait, melyek éretted történtek és a te számodra jelentenek szülői utmutatást és tanácsot. Mindez benne foglaltatik a negyedik parancsban, olyannyira, hogy ezek nélkül értelme nem is teljes és világos. Tiszteljétek népek a multat, elődeiteket, tartsátok meg szokásaikat, hogy hosszú, minél hosszabb életűek lehessetek e földön!

Eppen ezért a méltányos és igazságos nemzeti rend a kereszténység megvalósulását jelenti a népek számára. Jogot ad minden népek egészséges és teljes társadalmi szerkezetre, mert szociális egészség nélkül nem teremhet-

ORSZ. SZÉCHÉNYI-KÖNYVTÁR  
Hírlapok—folyóiratok  
1938. évi 5395. sz.

nek a lélek. Eszséges gondolatok és szociális teljesség. Kül nem lehetséges sem társadalmi együttműködés, sem az a közös teherviselés, melyre a magasabb közös célok eléréséhez minden népnek szüksége van. A kereszténység akkor itatta át a nemzeti életet igazán, — akár többségről, akár kisebbségről van szó, — ha a nemzeti gondolat szociális felelősséget jelent. Önként vállalt szolidaritást a jóban és a bajban, a munkában és annak gyümölcseiben. A szociális áldozat és a szociális összefüggés a kereszténység legbensőbb lényege: Krisztus, Isten fia, az élet és halál legfőbb ura, emberré lett és meghalt a keresztfán önként, hogy megváltsa a bűntől a saját teremtményeit, az emberesaladot. A szociális önfeláldozás e végtelen és örök példája a legmélyebb alapzat, amelyre az emberi élet szilárdan felépülhet: az egyes embereké a nemzeti társadalmakban, a nemzeteké pedig a népek társaságában. Gyönyörű felelősséget jelent ez a szociális alaptörvény, de ugyanakkor rettentő nagyot is. Gyönyörűt, mert ha jót és nagyot alkot az emberi tudás és akarat, akkor ennek hasznát látja egy a család és nemzet, mint a szétaradó tanulságokból az egész emberiség. A jó ember épen úgy, mint a rossz. De rettentő nagy felelősséget is jelent a szociális alaptörvény, mert a balsikerű vállalkozásnak legelőbb a család, aztán a nemzet viseli a terheit, sokszor nemzedékeken keresztül, nemcsak a rossz közöttük, aki ezt büntetésül érezheti, hanem a jó is, aki élete munkájáért már e földön jutalmat vár.

Az emberi fejlődésnek mai fokán, úgy hisszük mi, a keresztény és nemzeti jelszó össze tudja foglalni a múltat és a jövőt a jelen élő valóságában: a nemzeti kereszténység visszatérést jelent az örök igazságokhoz és ahhoz a rendhez, mely ezeken nyugszik, — a keresztényi nemzetiség pedig megvalósítása az igazságnak, a méltányosságnak, a *sum cuique* tanításának, a szociális felelősségnek, a szolidaritás gazdasági és társadalmi összefüggéseinek, a felebaráti szeretet jogos mértékének — a nemzetek életében. És azontul a népek nagy társaságában akár különböző államokban élnek ezek a népek, akár ugyanabban.

Ugy véljük, hogy ezzel a hittel és ezzel a meggyőződéssel, mely a mi hitünk és a mi meggyőződésünk, tetteinknek pedig legfőbb irányítója, már is elhelyezkedtünk annak az állameszmének keretében, mely a kereszténységet és a nemzeti gondolatot akarja azzá az alappá tenni, melyre minden egyebet felépít. Elhelyezkedtünk tetteinkkel és gondolatainkkal: ezek a tettek és gondolatok, amennyire az

emberi gyarlóság engedi, az egész erdélyi magyar nép tetteinek és gondolatainak legfőbb rugója. Eleve teljesítettük tehát — népi életünk lényegével teljesítettük — azt a feltételt,

amit az új politikai irányzat küszöbére állított azok számára, akik „mind állampolgári jogukat, mind népi eredetük sajátosságait” gyakorolni akarják.

## Szibériai tél uralkodik Európa fölött

A szélsőséges fagy súlypontja Magyarországon van. — Hó és jég Olaszországban. — A Keleti-tenger majdnem teljesen befagyott. — Akadályokkal közlekednek Európaszerte a vonatok

Egyetlen napon tizenegy halálos áldozata volt Európában a fagynak

Budapestről jelentik: Egész Európából befutó jelentések szerint a kontinensen rendkívül kemény hideg uralkodik. A szélsőséges fagy súlypontja ezúttal egész szokatlanul Magyarországon felelt van. A hőmérő országsszerte minusz 17—27 fokot mutat. Ilyen nagyfokú hideg Magyarországon kívül csak Ukrajna egy részén és Archangelsk vidékén uralkodik. Olaszországban reggel és este szintén fagypontra alá száll a hőmérő. A Riviera egész virágtermését elpusztította a fagy. Észak-Olaszország legnagyobb részét hó fűdi. A Pó zajlik. Rómában tíz év óta nem volt hasonló hideg. A háztetőkről jégcsapok lógnak le. Franciaországban és Spanyolországban nagy a havazás. Chamonixban minusz 18 fokot mértek. Németországban szintén szibériai hideg van. A Keleti tenger majdnem teljesen befagyott. A szokatlan hideg és hófúvások következtében egész Európában súlyos akadályokkal közlekednek a vonatok.

A fagynak Európában tizenegy halálos áldozata volt a keddi napon.

## A sanghaji nemzetközi városnegyed megrendszabályozása

A japán csapatok elfoglalták Konfucse kínai vallásalapító születéshelyét

Londonból jelentik: A sanghaji nemzetközi negyed városi tanácsához intézett legújabb japán tiltakozást ultimátumnak tekintik. Okamoto japán főkonzul, a japán küldöttség szóoka kijelentette *Francklinnak*, a városi tanács amerikai elnökének, hogy a japánellenes incidensek sürri ismétlődése a tanács gyengeségére vall s a japán haderő kénytelen lesz szigorú intézkedéseket tenni a japánellenes mozgalom elfojtására.

Tokióból jelentik: A japán csapatok elfoglalták Csufu várost, Konfucse kínai vallásalapító születéshelyét.

A japán repülőgépek kedden délután bombatámadást intéztek a bankai repülőter és fegyverraktárai ellen. (Hankau a volt nankingi kormány új ideiglenes székhelye). A repülőter hangárjai és egyéb épületei percek alatt égő romhalmazzá váltak. Valamennyi japán repülőgép sértetlenül tért vissza kiindulási helyére. A támadás idején a kikötőben több angol ágyunaszád horgonyzott. A hajók parancsnokai készenálltak, hogy abban a pillanathban tüzeljenek, ha valamelyiket támadás érné. Erre azonban nem került sor.

## Lámpák az éjszakában

Iria: Révay Géza

Furcsa kis barátság volt ez a miénk. Nem láttuk egymást soha, nem köszöntgettük egymást hangos szóval, a készsorsitág sem jutottunk el, mégis, ha valaki megkérdené ma, van-e barátom, van-e olyan jó emberem, akire vakon, gondolkodás nélkül rábíznám legfőbb kincsem — azt mondanám van, azt mondanám Te vagy, kedves jó ismeretlen barát.

Ez az irás Levél, Segélykiáltás vagy zagyván odavetett gondolathalmaz, tudom, meg fogod érteni, elolvasod majd és akárhol légy, válaszolj, eljőz, hogy mindent elmondhassak Neked.

Kétségbeesetten hosszú éjszakákon, mikor magamban járom ezobám háromszornégyméterét vagy fekszem ágyamon, a régi, megszokott mozdulattal nekifeszítve lábam a falnak, nehogy kiessem, mindig várom, hogy megkonduljon a harang, régi életem munkára hívó harangja. Várom, hogy elűsse a háromnegyedet, várom, hogy kopogjanak és rekedthangú matróz zavarja meg gondolataimat, várom minden éjszaka, azt csak én tudom, hogyan várom, hogy kigyúljon a lámpád, aprókat villantva hívjon, keresően és válaszolhassak Neked.

Azt csak én tudom, hogyan várom, hogy kigyúljon a lámpád!

Emlékszel, régen, van annak már két esztendeje, (mintha Neked csak ez az egy emléked volna!) koromsötét éjszakában hajókáztunk mind a ketten, mi keletre, Ti nyugatra. Messziről néztem a hajód, mint valami sötét lepaibe burkolt túlvilági szörny, úgy nézett ki. Baloldalián vörös, jobboldalián zöld fény, aztán magasan fölöttük

két ragyogó fehér tűzsem, a két árbóclámpa. Hajó. Annyi van, annyiféle, ilyenkor éjszaka mind olyan egyformák, egyformán sötétek, csöndesek, félelmetesek. A virrasztó lámpák tövében alszanak az emberek, pihennek a vágyak, remények, csak a lámpák örök társai, a Gond és a Bánat vannak ébren.

Messziről éjszaka minden hajó mintha a Bolygó Hollandi bárkája volna. Ott álldogáltam a hidon, aztán, ha elúntam, folytattam a félbenmaradt sétát, tizenegy lépés oda, tizenegy vissza, egy-egy pillantás az iránytűre, a térképre, valami megintcsak odahúzott a híd korlátjához és néztelek Benneteket.

Csak álltam és néztem (Te is úgy állhattál odaát) és vártam. Tudod, akkor még hittem csodákban, százezor, nem, ezerszer kiterveltem, milyen lenne, ha egyszer mondjuk hirtelen kettéhasadna a felhőtakaró felettem és valamennyi csillag egyszerre felragyogna! De közel, egész közel hozzám, hogy elérhessem őket, hogy egyet megfoghassak, azt azután jól messzire fölhajítanám, talán csak százévek múlva találna megint vissza... az én csillagomat.

Látod, ilyen voltam akkor, amikor kigyúlt a lámpád. Sűrűn hunyorgatva, mint mikor vak-sötétből a napra megyünk (vagy ha az Igazsággal találkozunk), úgy tett a lámpád. Hívott. Fenn a híd tetején, a Monkey-Islandon, hosszú, megnyugtatót világitott a lámpád. Várlak!

Beszélggettünk. Lakonikus rövidségű kérdések, rövid feleletek, sürgetett az idő, mind közelebb és közelebb jött a hajód, ha egyszer elmentünk egymás mellett, percek alatt elnyel a sötétség, vagy a kémények füstje takarja be villódzó lámpáinkat.

Szálltak a Morse-jelek. Rövid-hosszú, hosszú-rövid. Elmondom, hogy a hajóm olasz, Angliából jön, Síríába megy. A Tied japán volt, hazulról

jön, Hamburgba megy, Oosaka Maru, így hívják a hajódat, Oosaka Város — egy a sok közül — jön, megy, ma itt van, holnap ott, holnapután... arra nem jó gondolni, talán sehol, talán a tenger fenekén vagy szétszedték ócskavasnak.

Hajók. Éjszaka találkozótársak a bolyongásban, társak a kikötők tivornyáin. Összeroskadó, alakatlan vastömegek valamelyik olvasztó kohójában.

Hajók. Gornyedt rabszolgái igában gornyedő rabtartóknak. Kincseket hurcoló uszó hombarok, mincstelen százezrek uszó börtöne. A Tied, a miénk, a Senki-hajói. Amikor ott úszik és vágja, csapja a vizet maga körül, már senkié. A másik pillanathban fékevesztett szörny válhatik belőle.

De hisz ezeket Te is tudod.

Pislogo lámpád a kérdések özonét adta fel, alig győztem rájuk válaszolni. Mi vagyok, mi élek, van-e valaki, akit szeretek?!

Egy-egy ismeretlen szót könyvből böngésztem ki, angol tudományom csak a hivatalos kérdés-feleletekre szorított, olykor türelmetlenül pötyögtél, nem értem, nem értem — mondogatták a pontok odaát.

Akkor adósod maradtam egy felelettel és a Sors, amely másodsor összehozott, nem akarta, hogy megtud válaszomat.

Amikor abban az örületes ciklonban találkoztunk, valahol Lizard-Headnél lehetünk, emlékszem. Canadából jöttünk Európába, halálos fáradtan, elcsigázva, lélektelenül bámultam a semmibe.

Toronymagas hullámhegyekről zuhantunk feneketlen völgyekbe, a hajó orra csak pillanatokra bukkant ki, vízből terhesen, csakhogy meg-rázkódjon, aztán újból belefúrta magát a fekete vízbe.

Láttam, hogy nagynéha átvöröslök valami a sötétségen, — részeg fox-trottot járhat valamelyik

## Károly román király öt napig vendége lesz György angol királynak

Nagy fogadtatást készítenek e ő az angol fővárosban

Londonból jelentik, hogy Károly király a tavasz folyamán az angol fővárosba utazik s már a látogatás időpontját is megállapították. A londoni pályaudvaron György király személyesen fogadja az uralkodót, aki öt napot tölt az angol fővárosban s ez idő alatt György király vendége lesz a Buckingham palotában.

### MIHÁLY NAGYVAJDA TRÓNÖRÖKÖS ATHÉNENBEN

Bukarest. Saját tud. Mihály nagyvajda tegnap este elutazott Athénbe, hogy Pál görög trónörökös esküvőjén Romániát képviselje.

## A spanyol nemzeti hatóságok letartóztattak négy francia ügynököt

Bayonnéból jelentik: A spanyol nemzeti hatóságok Irunban letartóztatták Ducoureau francia konzulátusi ügynököt és három kereskedelmi ügynököt. A letartóztatás okáról elmentendő hírek keringenek. Egyes hírek szerint a négy franciát megtorlasként tartóztatták le amiatt, mert a francia hatóságok még mindig nem bocsátották szabadon Troncoso őrnagyot, Irun volt katonai parancsnokát.

## XI. Pius pápa és Hitler kancellár táviratváltása

Bécsből jelentik: A közép-európai katolikus Kurír jelenti: Mint ismeretes, Hitler birodalmi vezér és kancellár újévkor táviratban fejezte ki a maga és a birodalom jókívánságait XI. Pius pápának. A Szentatya szintén táviratban válaszolt. Az United Press különböző kombinációt fűzött ehhez a táviratváltáshoz és azt a megállapítást tette, hogy a Vatikán és Németország között tárgyalásokra van kilátás. Berliin illetékes katolikus körök megállapítják, hogy csupán az egymással diplomáciai kapcsolatokban lévő szuverének szokásos udvariassági aktusáról van szó, melyhez semmiféle találgatást fűzni nem lehet.

hajó — gondoltam, de kitérni, ilyen időben, mondtam úgy-e, hogy a rabeszlők néha lerázák bilincseiket?

Valahogy (isten csodája volt) kikerültük egymást. Mikor métefekre tőlünk eltántorgott hajó, akkor pötttyentem lassan, fáradtan néhányat a Morse-lámpán.

— Ossaka Maru — jött a felelet. Kiáltásaimat elnyomja az üvöltő vihar, az árbócok, kötelek között harsogó rémületes szimfónia. Egy-két szóra emlékezem csak, örültél, hogy megint találkoztunk. Ujjongó lobbanások hozták szavaimdat — haza mentek, jó utat kívántál — inkább csak sejtettem, semmint láttam a jeleket — utolsó szavad „boldogság” volt, nem fejezhetted be, de az a „happy” azóta mindig itt villog a szemem előtt. Akkor elnyelt az éjszaka.

Azért írtam most, hogy megtudod, olyan lett az életem, mint a Te befejezetlen mondatod.

A csodavárásnak régen vége már. Azóta ezer hajó ment el mellettem, némán, ismeretlenül, gögösen összebonyva magán az éjszaka fekete csuklyáját. Ezer hajó és ezer esztendő. Ugy érzem néha, ennyi ideje múlt, hogy lámpád utolsó villant.

Nem ismertelek, nem is bánom, csak a szememet szerettem volna látni egyszer, hogy megmondhassam, jó ember vagy-e?

Mégis tudom, milyen vagy, hiszen kérdéseidben ezer el nem mondott simogató szó rejtőzött.

Ugy-e írtam, hogy már nem várok semmit. Hát nem igaz. Mert mégiscsak várom, hogy egyszer, most-e vagy később, hiszen az mindegy, fölriadok legmélyebb álmaimból és kigyullad a lámpád. Majd mesélünk megint egymásnak.

Talán akkor befejezed a mondatod.

Ha nem jönne rá felelet, ne is várd, talán akkor már csillag leszek.

# A miniszterelnök és a külügyminiszter újabb nyilatkozatai a külpolitika változatlan irányáról

A parlament feloszlatása. — A sajtó kérdése

Bucurestiből jelentik: Goga Octavian miniszterelnök a Havas-ügynökség tudósítója előtt hangoztatta, hogy egyetlen egy szótagot sem mondott soha a román-francia barátság ellen és sohasem gondolt arra, hogy a két állam közötti kapcsolatok valamikor is érinthetők volnának. Egyébként Delbos francia külügyminiszter bucaresti látogatása alkalmával már alkalma volt ezt az álláspontot kifejezni. Azt állítják, hogy be akarjuk vezetni a diktatúrát — mondotta a miniszterelnök. — Ez teljesen téves. A kormány az alkotmány keretében fog dolgozni. Fel fogjuk

oszlalni a megválasztott képviselőházat, mivel az nem tudott kormányképes többséget alkotni s új választásokat írunk ki. A nemzetnek lesz az ítélkezés sorsa. A miniszterelnök ezután egyes lapok betöltéséről beszélt. Ezt az intézkedést lehet, hogy nem értik meg Nyugaton, ahol a sajtó valóban az őslakosság véleményét fejezi ki, azonban egy olyan államban, ahova az utóbbi időben annyi idegen beszivárgás történt, a közvéleményt nemzeti szellemben kell irányítani. A román sajtót románoknak kell írniok.

## Istrate Micescu külügyminiszter mondja: Románia külpolitikája teljesen független a belpolitikai szempontoktól

Bucurestiből jelentik: Istrate Micescu külügyminiszter kedden a következő nyilatkozatot tette az újságírók előtt:

— Románia — amint ezt a külügyminisztérium átvétele pillanatában is hangoztattam, — szövetségeseihez hű politikát fog folytatni, kezretnyújtva ugyanakkor lojális módon mindazoknak az államoknak, amelyekkel kapcsolata van. Hozzáteszem, hogy Románia külpolitikája teljesen független a belpolitikai szempontoktól. Hangsúlyozom a következő tényt is: remélem, hogy mindazoknál az államoknál, amelyekkel kapcsolataink vannak, a bel- és külpolitika között ugyanezt az elhatárolást fogjuk találni. Ezeket az országokat arra kértem követeik útján, hogy ne engedjék magukat befolyásolni a hibásan értelmes sajtóban elterjedt valótlan hírektől. A román kormány belpolitikai kérdéseinek megoldását követve, hű marad azokhoz a szerződésekhez, amelyek őt Franciaországhoz, Lengyelországhoz, a kisantanthoz s a Balkán-szövetség államaihoz kapcsolják és a legteljesebb mértékben híve a béke eszméjének és azt határozottsággal és erőteljesen fogja szolgálni. Örömmel állapítom meg, hogy ez a szempontom teljesen meg egyezik a francia szemponttal. Delbos francia külügyminiszter a francia szenátus december hó 28-iki ülésén szintén azt hangoztatta, hogy Fran-

ciaországban is, külföldön is fennáll az a vélemény, hogy a francia külpolitika mentes a belpolitikai szempontoktól. Hasonlóképpen nagyon örülnék, ha mindazok, akikkel megbeszélést óhajtok folytatni közelebbi genfi utam alkalmával, meg lesznek győződve arról, hogy Románia nevében beszélek, az országunk kormányában történt személyi változások minden befolyása nélkül.

— Küldetésemet természetesen nagyon megkönnyíti, ha a külpolitikával foglalkozó sajtó arra fog törekedni, hogy mielőtt belpolitikai rendelkezéseinket megítélné, vegye figyelembe lelkiismeretesen és lojálisan a román állam szuverénitása szempontjából azt, hogy teljes a harmonia Románia nemzetközi kötelezettségei és belső törvényhozása között, az állam alkotmányának szellemében. Eszerint ugyanis az államhatalom és az egyéni jogok közötti kapcsolatok alapja a románok jogainak a román államban való tisztelgetésben tartása.

### VADÁSZKIRÁNDULÁS A BUCURESTI DIPLOMATÁK RÉSZÉRE

Bucuresti. Saját tud. Istrate Micescu külügyminiszter vadászkirándulást rendez a hét végén Erdélyben, a bucaresti diplomaták számára.

## A Goga és Vaida közötti tanácskozás eredménye:

Vaida jóakarátú várakozással van, de egyébként minden együttműködést visszautasít. — Junian, a radikális parasztpárt vezére a helyzet alakulásáért Maniut hibáztatja

Bukarest. Saját tud. A „Curentul” jelentése szerint a Román Front tegnapi tanácskozásaihoz és Gogának Vaidával folytatott megbeszéléséből az szűrődött le, hogy a Román Front jóakaratu, de felfegyverezett várakozási állásponton van a kormánnyal szemben és hogy Vaida minden együttműködést visszautasít.

Junian pártjának végrehajtóbizottsági ülésén érdekes nyilatkozatot tett.

— Tekintettel a miniszterelnök ama nyilatkozatára, hogy a parlament feloszlik, — mondotta, — kötelesek vagyunk vállalni a választási harcot, a parlament és demokratikus rendszernek ellenségeivel szemben való megvédése céljából. Hogy ide jutottunk, annak a Liberális és Nemzeti Parasztpárt az okai, mert ezek ellenszegültek egy választási kormány megalakításának. abban a reményben, hogy egyedül nyerik el a hatalmat. Mindkét párt elkövette azt a hibát, hogy a király személyét belevonta a választási harcba: Maniu támadta, Tatarescu pedig azzal igyekezett saját létét igazolni, hogy védelmébe vette. De a választások eredményei alapján is lehetett volna még

demokratikus kormányzást teremteni, ha Maniu megértette volna kötelességét és nem utasította volna vissza a liberálisokkal való együttműködést, amihez mi is esatlakoztunk volna. Az így kialakult helyzetben a király nem tehetett mást, mint hogy annak a pártnak adta a hatalmat, amelynek hűségére számíthatott. Nem lehet hibáztatni az uralkodót, hogy nem a Nemzeti Parasztpártra esett a választása, mert Maniu harca lehetetlenné tette ezt.

### A FŐVÁROS RENDŐRFŐNÖKE ALMINISZTERI RANGOT KAPOTT.

Bukarest. Saját tud. A hivatalos lapban rendelet jelent meg, amely szerint a székesfőváros mindenkor rendőrprefektusa alminiszteri rangban van. Eszerint Gabriel Marinescu, akit az új kormány megalakulásakor prefektusnak neveztek ki, ismét alminiszter lesz.

### A KÜLFÖLDI ORVOSI OKLEVELEK FELÜLVIZSGÁLÁSA.

Bukarest. Saját tud. A kormány elhatározta ama orvosok működési engedélyeinek felülvizsgálását, akik 1919 óta külföldön szereztek oklevél alapján gyakorolják hivatásukat.

# SZÉKELYHID

Riport egy bihari nagy-  
községről

## Mi gondjuk, mi örömük és bánatuk van az érmelléki magyaroknak

Székelyhid. Saját tud.

A térképen csak egyszerű karika jelzi helyét, vagy talán vannak térképek, amelyeken föl sem tüntetik. A Szatmár, Máramarossziget és a Szilágyság felé utazók tudják, hogy a székelyhidi állomáson nyáron cseresznyét, ősszel szőlőt, télen almát nyújtogatnak fel az öreg árus asszonyok a néhány percig megálló vonatok utasainak. A bor- és gyümölcskereskedők elég jól ismerik. Tudják, hogy itt lehet nagyon olcsón borhoz és gyümölcshöz jutni. Másikülben nem sokat törődnek egy ilyen kis községgel. Minek is törődnienek vele, hiszen számtalan falu, kis és nagyközség van az országban és ki érne rá ennyi falu ügyével, bajával, életével törődni.

### Hol a téli háziipar?

Hatezer ember lakja Székelyhidat és mint minden bihari községben, itt is földműveléssel foglalkozik a lakosság nagyobbik fele. A földművesek ilyenkor télen mifelénk pihennek. Nem kell a pihenés alatt tétlenkedést érteni, mert ha a szántóföldeken, szőlőkben nincs is ilyenkor munka, bőven akad a gazda házatáján. Elég sok baj, vesződés van a beállított, gulyáról betelelt állatokkal, almozással, takarmányozással, etetéssel, itatással, hizóval, magdisznóval — s ki tudná felsorolni mivel és mivel. Egy azonban valóság, a legszorosabb értelemben vett házimunkán kívül földműveseink nem foglalkoznak mással. Így nálunk hiába keresné az ember egyetlen ágát is a másfelé szépen virágzó téli háziiparnak. Elvéve akad egy-egy ház, ahol fonással, vagy szövással foglalatokodó embereket találunk. A község életének, szokásának ismerőji egyrészt az itteni földművesek jómóduságával, másrészt a város közelségével magyarázzák ezt a tünetet, amely semmiesetre sem nevezhető egészségesnek, mert tény, hogy ugyanazt a munkát, ami most télen az érmelléki földműves egész napját betölti, kora tavasztól késő őszig is mindennap elvégzi — a mezei munka mellett. Más vidékeken a mezei munka szünetelésekor messzeföldön híres agyagedényeket, faedényeket, kézimunkákat, szőnyeget készítenek, vagy utánozhatóan, istenadta művészettel butort, disztárgyakat faragnak egyetlen szerszámukkal: az élesrefent hicskával.

### Hogyan lett az iparosból földművelő?

Iparosok is vannak a községben, még pedig elég szép számmal. Az, aki évek óta éber szemmel figyeli Székelyhidi iparosainak életét, láthatta a háboruutáni lassu, de állandó hanyatlást. Voltak az iparosok között módosabbak, vagyosabbak, akik idejében észrevették, hogy lassu, de biztos halál kerülgeti őket és ingatlanba, szőlőbe, földbe fektették megtakarított pénzüket és — szinte észrevétlenül — átvedlettek földművelőkké. Iparukat természetesen beadták, üzletüket bezárták s talán csak megszokásból járnak ki még most is a raktáron maradt kész árujukkal a hetivásárookra. Ez egy része a volt iparosságának. A másik rész, bizva két karjában, szakmájában folytatta a mesterségét. Sajnos, nagyon kevesen voltak, akiknek szorgos munkájuk mellé a szerencse is hozzásegődött és kevés kivétellel: szinte valamennyien emberfeletti küzdelmet folytatnak a mindennapi kenyérért.

A fiatal iparosok, a háborus és háboruutáni nemzedék sorsa sem kielégítőbb és alig kerül közülök, aki nyugodt otthont, családot tudna alapítani.

### Nincs munkanélküliség

Általában a nincstelen, egyik napról a másikra élő embereknek megvan a maguk szűkös munkalehetőségük. Kora tavasztól késő őszig „napszámba” járnak az „uradalomhoz” és a módosabb gazdákhöz és valamennyit gyűjthetnek télire is. De télen is akad elég munkaalkalom, úgyhogy akinek van két erős karja és egészséges az — még eddig — nem nevezheti magát a legrosszabb akaratú sem munkanélkülinek. Van különben egy kisebb szabású kartonpapírgyár a községben, ez is kilencven embernek ad szűkös mindennapi kenyeret. Must-koncentráció üzem is van, itt is munkalehetőséget talál

néhány ember és a nagyméretű gózmalom is több családot eltart. Egyszóval Székelyhid községben nincs munkanélküliség.

A kereskedőket szándékosan hagytam leutoljára. Szándékosan, mert — a kevés keresztény üzlet kivételével — valamennyien jelentős nyereséggel zárják le évi mérlegüket. Az itteni kereskedések nem nagyméretűek s rendszerint csak családtagjaikkal, vagy kisszámú keresztény alkalmazottal dolgoznak.

### „Templomjáró” jámbor nép

A község lakosságának nagyobbik fele református, de csak néhány százzal több a lélekszámuk, mint a római katolikusoké. Érdekes, hogy a reformátusok templomukkal a község nyugati felében, a sik részen telepedtek meg, míg a katolikusok szinte egy tömegben, a keleti dombos részen laknak, vagy ahogy itt mondják: a „bircen”. A katolikus templom a község legmagasabb pontján épült és lábánál a grófi kastéllyal uralja az egész vidéket. Katolikusok, reformátusok békességben élnek egymással és mindnyájan „templombajárók”. Nagyon megszólják azt, aki a szent hetedik napon is dologba megy. Van még görög katolikus templom, baptista és zsidó imaház is, de híveiknek száma a nagy többséghez elenyésző csekély.

### Erősek a felekezeti iskolák

A népes felekezeti iskolákon kívül, nem kevesebb, mint három állami iskola van Székelyhiden. Két állami óvodában oktatják az apróságokat. Felekezeti óvoda nincs. A magyar gyermekek iskoláztatása eddig nem ütközött akadályba és a kötelező nyilatkozatok ellenében — nagyon ritka kivétellel — felekezeti iskolába irathatták a szülők a gyermekeket. A három állami iskolát a román anyanyelvűek, a nemkeresztények és azok töltik meg, akiket szülei maguk akarattal adnak állami iskolába. Különbözők az iskolák, a református elemi iskola növendékei is az állami iskolában végzik az utolsó évüket. A tanoncoktatást az állami és felekezeti iskolák tanítói és hitoktatói közösen végzik.

### Vallásos és kulturális egyesületek

A vallásos kultúregyesületek nem állanak arányban a lakosság számával. Az „Iparos Otthon” és a „Polgári Olvasókör” a legszámtalóbb kulturális intézmények. Mint neve is mutatja, az Iparos Otthon az iparosok egyesülete. Saját székházuk van és tagjai sorába számolja — kevés kivétellel — az összes székelyhidi iparosokat és a kereskedők egy részét. Könyvtára — bár elég nagy — nem képes kielégíteni az összes tagok kulturigényeit. Játéktérme és társasjátékai elég modernek ahhoz, hogy idevonják az ifjúságot is. Napilapok, folyóiratok válogatatlannal velegesek. A Polgári Olvasókörrel már kevésbé mondható, hogy a község összes földművelőit tagjának tudja. Sőt nagyon elenyésző az a százalék, amelyik tagja a körnek, pedig vezetősége alkalmas volna szép kulturális munka kifejté-

sére. Könyvtárak alapos válogatást, pótlást, újítást igényelne. A lapok a szokásosak. Sportegyesület és dalárda mint az Iparos Otthon szakosztályai működnek.

Szép otthona van és lelkes tagjai vannak a Római Katolikus Leányegyesületnek. Nagy kár, hogy az ügybuzgó alapító vezetőség elkerült Székelyhidoról. Most is tevékeny élet folyik az egyesületben, de ügybuzgóbb vezetéssel nemcsak a tagok száma, de a vallásos és kulturális élet is jóval fokozódna. Könyvtárának sem ártana egy kis egészséges utánpótlás. A Református Nőszövetség csak röviddel ezelőtt alakult meg mai formájában és a kezdeti lelkesedés szép eredményekre vezette az egyesületet.

### Hiányzik a legényegylet

Ezek Székelyhid kulturális-vallásos egyesületei. Más nincs. Azt hiszem, önkéntelenül felvetődik a kérdés, hogy a fiatal fiúk, legények hol töltik szabad idejüket, hol szórakoznak Székelyhiden? Nagyon nehéz erre felelni, mert a felsorolt egyesületek egyike sem képes arra, hogy egy tömegben és csak az ifjúságot gyűjtse magába. Nehéz erre a kérdésre felelni — és könnyen még lehetne oldani a kérdést egy legényegylettel. Nem is volna oly nehéz, mert a fiatalság maga kívánja — magam nem egyszer hallottam, — hogy otthonias, családias egyesületet alakítsanak számukra.

### Szórakozási lehetőségek

Korántsem kell azt gondolni, hogy a községben olyan száraz és unalmas az élet, mint ez a riport-beszámoló. Nem. Bőven akad itt szórakozási, mulatozási lehetőség. Most „télviz” idején tartják a legtöbb lakodalmat. Egymást éri a sok disznótör, névnapozás, születésnapozás. No meg nem szükséges ahhoz semmiféle külön alkalom, hogy a székelyhidi ember mulathasson. Elég annyi, hogy jókedve legyen — a bor megvan hozzá a pince mélyén. Még pedig nagyon jó és mellé nagyon olcsó bor. Jelenleg 5 lei a nagybani ára.

### Min mulat a falu?

Mozija is van a községnek, de nyáron a futballmérkőzések miatt nem volt közönsége, — télen meg, amikor már lett volna közönség, nem birta az adót. Azért mindig akad valami, amin a falu derül. Így még most is azon mulatnak, hogy a szentmiklósi magyarok a választások előtt hű liberálisoknak adva ki magukat — valami kétszázán — részesültek a liberálisoknak kijáró borjupörköltben és a hozzávaló borban — és amikor szavazásra került a sor, a bélyegzőt valamennyin a „kecskelábra” nyomták. És hogy az asszonyvásáriakat hogy küldte a jegyző ur lepecsételt cédulával szavazni. Majd szétment az asztal a sok bélyegzéstől; hiszen szegények nem üthették a szavazócédulát... Azon is lehet egy kis jóakarattal mosolyogni, hogy Székelyhiden „kedden van péntek”. Gondolom, így nem értik meg olvasóim s kénytelen vagyok megmagyarázni. Arról van szó, hogy a hetivásárt péntekről keddre helyezték át s hogy ezt a műveletet a legegyszerűbb ember is megértse, a községi tanács a rossz nyelvezet szerint úgy doboltatta ki, hogy „ezután kedden lesz péntek”.

Ez Székelyhid öröme, bánata, panasza és mosolygása 1938 januárjában.

Marjalaky Tibor.

## Most jelent meg!

A nagyszerű magyar rádió-szónok:  
**Dr Tóth Tihamér** legujabb hatalmas műve:

# MIATYÁNK

Költői lendület, izzó hev és gazdagon áradó gondolatok jellemzik a nagy szónok beszédeinek legujabb gyűjteményét is.

Ára igen szép kartonkötésben  
280 lei és portó.

Megrendelhető: könyvoszfályunknál.

## A római egyezmény országai hétfőn kezdik meg értekezletüket

Ciano gróf olasz külügyminiszter, Schuschnigg osztrák kancellár és Schmidt osztrák külügyi államtitkár vasárnap érkezik Budapestre. — A világpolitika összes időszerű kérdéseit megbeszéljük

Budapestről jelentik: Ciano olasz külügyminiszter, Schuschnigg osztrák szövetségi kancellár és Schmidt Guido külügyi államtitkár vasárnap érkezik Budapestre. A római egyezményt aláírt országok külügyminisztereinek értekezlete hétfőn kezdődik. A tanácskozáson magyar részről Darányi miniszterelnök és Kánya külügyminiszter vesz részt. A három állam kormányfőinek tanácskozását három napra tervezik. A tanácskozások napirendjén a világpolitika időszerű kérdései szerepelnek. Ezenkívül megvizsgálják a három államot közösen érdeklő gazdasági kérdéseket is. Az olasz és osztrák államférfiak budapesti tartózkodásuk alatt kihallgatáson jelennek meg a kormányzónál.

### Hétfőn és kedden lesznek a megbeszélések, szerdán vadászkirándulás Visegrádon

Budapestről jelentik: Lapértesülések szerint a budapesti hármass értekezlet programját hivatalosan már összeállították. Eszerint szombat este érkezik Budapestre Schuschnigg szövetségi kancellár és Schmidt külügyi államtitkár és ugyanakkor este érkezik Ciano olasz külügyminiszter is. A tanácskozások hétfőn délután kezdődnek. Dél előtt a külföldi államférfiak látogatásokat tesznek, délben kihallgatáson jelennek meg a kormányzónál, aki villásreggelit ad tiszteletükre. Kedden délben újabb megbeszélés lesz a miniszterelnökségen, utána az osztrák követ villásreggelit ad az államférfiak tiszteletére, majd délután folytatják a megbeszéléseket. Szerdán nagy vadászat lesz Visegrádon, este pedig diszeloadás lesz az Operában. Utána az olasz követségen lesz ebéd.

Az olasz és osztrák államférfiak csütörtökön reggel utaznak el a magyar fővárosból. A megbeszélésekről szerdán délután hivatalos tájékoztatást adnak ki.

#### EDEN, WANSITTARD ÉS DELBOS TANÁCSKOZÁSAI A RIVIERÁN.

Londonból jelentik: A „Star” értesülése szerint Sir Robert Wansittard, akit az angol kormány állandó külügyi tanácsadójává neveztek ki, a Rivierára érkezett, ahol tanácskozott Edennel. Szó van arról, hogy amennyiben az angol-német megbeszélések újra megindulnak, Wansittard látogatást tesz Berlinben.

Párizsi jelentés szerint Delbos francia külügyminiszter szintén elutazik a fővárosból és néhány napos pihenő után Genfben utazik a ja-

nuár 17-én kezdődő népszövetségi tanácsülésre. Delbos csütörtökön a Rivierára utazik és ott találkozik Edennel, Wansittarddal és Sir John Simonnal.

#### AZ ANGOL KORMÁNY FEHÉR KÖNYVE PALESTINÁRÓL.

Londonból jelentik: Az angol kormány

## A szovjet külföldi követei összeesküvő levelezést folytattak egymással

### A budapesti követ és felesége a Ljubjanka-börtönben

Budapestről jelentik: A „Pesti Napló” értesülése szerint Begsadian, a Budapestre visszarendelt szovjet követ, jelenleg a moszkvai Ljubjanka börtön foglya. Mint ismeretes, Begsadian több szovjet követtel együtt nemrégiben sürgősen visszarendelték Moszkvába. Hír szerint Begsadian belekeveredett a diplomaták bűnügyébe és még e hónapban meg lesz ügyének tárgyalása. A volt budapesti követ Litvinov megbízható emberei közé tartozik. Begsadiant Moszkvában teljesen megbízhatónak tartották és főleg amiatt kedvelték, mert sohasem tett egyetlen megjegyzést sem a moszkvai állapotokról. Nemrég azonban ellenforradalmi vádak miatt Odesszában kivégezték három közeli hozzátartozóját. Ez a családi csapás teljesen kiforzatta

régi mivoltából Begsadiant és utóbb már gyakran bírálta a Stalin által megindított véres terrort. Legutóbb, amikor a GPU rájött, hogy a külföldi szovjetkövetek egymás között levelezést folytatnak és leveleikben elítélően nyilatkoznak a moszkvai vértüdőről, figyelni kezdték Begsadian levelezését is. Mivel Begsadian leveleiben is kompromittáló dolgokat találtak, őt is visszarendelték Begsadian feleségével együtt érkezett vissza Moszkvába, ahol már a pályaudvaron letartóztatták és feleségével együtt egyenesen a Ljubjanka börtönbe kísérték. A lap értesülése szerint Moszkvában valószínűnek tartják, hogy Begsadianra, valamint a vele együtt letartóztatott tizennégy szovjetkövetre és nyolc katonai attaséra halálbüntetés vár.

## Olasz és német vita Roosewellel

### A nemzetközi pénzarisztokrácia kiváltságos helyzetét védi az amerikai elnök. — Az Amerikai Egyesült Államokban hatvan gazdag családé a hatalom

Rómából jelentik: Az olasz lapokban heves visszautasításra találunk Roosewellel elnöknek az úgynevezett tekintélyállamok ellen elhangzott kijelentéséről. Gaude főszerkesztő a *Giornale d'Italia*-ban így ír:

— Erélyesen visszautasítjuk Roosewellel elnöknek azt a kijelentését, hogy a tekintélyállamok veszélyeztetik a világbékét. Az a béke, amelyet Roosewellel védelmébe vett, az erőszakon és a nemzetközi pénzarisztokrácia kiváltságos

helyzetén alapszik. A tekintélyállamok pedig az igazság érvényesítésén alapszanak. Téves illúzióban ringatja magát Roosewellel, ha azt hiszi, hogy minden állam előbb-utóbb visszatér a demokrácia táborába. A világ képének alakulása éppen az ellenkezőt mutatja. Mindenütt egyre jobban eltávolodnak a demokráciától.

Berlinből jelentik: A német külügyminisztérium felhivatalosa, a *Deutsche Diplomatische Politische Korrespondenz* Roosewellel beszédével kapcsolatban a következőket írja:

— Roosewellel szemére veti a tekintélyállamoknak, hogy eltávolodnak a nemzetközi szerződések szellemétől és betűitől. Ha ez az eltávolodás tényleg megtörtént, ez nem jelentett mást, mint visszatérést a józan ész politikájához és ráeszmélést arra, hogy azoknak a nemzetközi szerződéseknek alapelvei éppen a demokráciát nem vették figyelembe. A világbekezdésnek csak azokat lehet joggal tekinteni, akik tudatosan igazságtalanságot akarnak megrögzíteni. A demokráciák egyébként egyáltalában nem jelentik a nép uralmát. Csak néhány nap előtt mondotta a nyilvánosság előtt egy magasállású amerikai állami tisztviselő, hogy az Egyesült Államok sorsára hatvan nagyvagyonos család olyan nagy befolyást gyakorol, hogy ez a hatvan család úgyszólván mellék-kormány-nak tekinthető.

## A lengyel-román baráti szövetség biztosítása

### A két kormány elnökének és külügyminiszterének kölcsönös üdvözlő távirata. — Csehszlovákia elzárja munkapiacát a romániai kivándorlóknak elől.

Varsóból jelentik: Goga miniszterelnök táviratot intézett Szkladkowszki lengyel miniszterelnökhöz. A táviratban hangoztatja, hogy Románia a lengyel-román szövetséget, mely világos és egyértelmű történelmi adottságok természetes tényének tekinti. A lengyel miniszterelnök válaszában hangoztatta, hogy lengyel részről őszintén óhajtják a két nép szoros együttműködését és a Romániával való rendíthetetlen barátság további megszilárdítását.

Istrate Micescu és Beck külügyminiszterek

is szíveshangu táviratot váltottak. Mindkét külügyminiszter kifejezést adott annak az elhatározásának, hogy tovább folytatják a két ország hagyományos együttműködésének művét.

Prágából jelentik: Az *United Press* hivatalos helyről nyert értesülése szerint a csehszlovák kormány a román határ ellenőrzését határozta el, hogy megakadályozza a cseh munkapiacot veszélyeztető kiáramlásokat.

## A munka felmagasztalása és szentsége

Ez évben ünnepelte a francia katolikus ifjúmunkás szervezet fennállásának 10 éves fordulóját. A jól szervezett, modern mozgalom szereplője fényesen sikerült. A J. O. C. (Jeunesse Ouvrière Chrétienne) hivatása és feladata, hogy a munkásifjakat egyéni lelkiéletre vezesse és a munkáscsaládokat, valamint a foglalkozások munkakörét ismét kereszténnyé tegye.

Jelszava: A munkásság a munkás-Krisztusé! „A munkáskérdést és munkás-problémákat, kétségen kívül, nehéz megoldani! A J. O. C. azonban képes ezeket is elosztani, mert Krisztus örök tanaira támaszkodik!”

„A téves eszmék harcában nekünk jociisták, talpon kell lennünk a munkások között, hogy megmutassuk nekik Krisztust, az Isten-embert, az örök munkás-ideált...”

A tízéves jubileumra lelkes propaganda indult meg, propaganda járta a városnegyedeket, gyártelepeket és propaganda járta szinte az egész országot. A jociisták önmagukhoz és mozgalmukhoz méltó ünnepeket akartak rendezni.

A munkásifjak önmaguk ajánlották fel az ünnepi oltár elkészítésére munkájukat. Szakmájuknak megfelelő módon vettek részt benne. Így az oltárváz és asztal része az asztalosifjúság, a kehely és gyertyatartók készítése, valamint az oltárdíszítés az ötvösifjak, az oltárterítők, kendők, kehelyfelszerelés a szövőmunkásnők ajándéka. Az oltár keresztjét a beteg és a kórházakban fekvő ifjúmunkások ajánlották fel. És ezzel is ki akarták fejezni a munkásifjúság e mozgalmanak valódi katolikus lelkiségét és jellegét.

Színhelye a párizsi „Parc des Princes” hatalmas park volt. Az ország különböző vidékeiről 34 különvonat vitte Párizsba a munkásifjúság tömegeit. Kb. 85.000 jociista vett részt az ünnepségen.

A kivilágított parkban hatalmas gépek szimbolizálták a munka életét. A különböző vidékek munkásai felvonultak a maguk sajátos öltözetükben, jelképeikkel és munkaeszközeikkel. A lassú menetben minden mesterség elvonult a főpály elé, itt helyezték el jelképeiket és szerszámaikat.

A lábadozó betegek a szenvedés keresztjét hozták, melyet mint oltárkeresztet alkalmaztak és a kereszt mellett kigyúltak a fáklyák. Lassan kigyúlt az egyes munkásifjak kezében is a fáklya, mely jelképezte, hogy mindenkire árad az evangélium világossága, a hit fénye, a szeretet melege, a lelkek megváltása és a munkások öröme.

Az oltárnál egy régi jociista, ma már pap, celebrálta a nagygyűlés miséjét. Impozáns, felejthetetlen volt a gyűlésen rendezett szavalókörös. A zárógyűlésen a keresztény munkásifjúság vezére intézett beszédet a jociistákhoz:

„Hála Istennek, a kereszt áll ismét a munkásvilágban! Ki merne volna ezt hinni 10 évvel ezelőtt?!”

Nem lehetséges az, hogy a barbárság kiirtsa a civilizációt.

Nem lehetséges az, hogy a szolgaság lábba tiporja a szabadságot!

Nem lehetséges az, hogy a harc és háború megölje a békét!

A világ keresztény munkásifjainak mozgalmak lesz a jövőben a tirannizmussal és a téves misztikus tanokkal szemben a fiatal munkásság személyes szabadságának harcosa! Ez lesz a munkásság örök és földi javainak védelmezője. Ez lesz az Isten terveihez megalkotott hivatásos családi és társadalmi környezetének formálóját! A keresztény munkásifjak mozgalmak vár és hív minden munkásifjút és munkásleányt az egész földkerekségen!

Egyesíteni, részesíteni akar minden munkást, férfit és nőt, tekintet nélkül eredetére, nyelvére és foglalkozására, a Megváltóban a munkás-Krisztusban!

A munkásosztály történetében felejthetetlen nap lesz a párizsi nagygyűlés napja!

Ez lesz az új idők hajnala!

Az új munkáscsaládok napja ez, akik büszkék lehetnek arra, hogy fiaik által meghódítják az egész világ munkásságát!

Ez az idő a fiatal munkások ideje is, akik nem pazarolják el és nem hervasztják el értelmiségük, szívük és testük, valamint munkájuk és jövődjük értékeit, kincseit, hanem saját javukra és hasznukra fordítják! Megegyeztetik a munkát az igazságtalanságtól és elűzik a munkakörből a szegényt és rútkapzsiságot a bevásárló munka homlokára a lelki szabadságnak, a lelki nagyságnak, jognak és kötelességnek a pecsétjét!

Jociisták! Ti az új idők misziói vagytok. Krisztus rátok bízta a legdöntőbb és legszentebb küldetést, hogy mentsetek meg munkáscsaládokat!

Jociisták! Erre a mérhetetlen feladatra, — ha apostolok kellene... Ti legyetek az apostolok!...

## Orosz trónkövetelők

\*

Mint ismeretes, nemrég Kyra orosz nagyhercegnő, Kyrill Vladimirovics nagyherceg egyik leánya, eljegyezte magát a porosz Lajos Ferdinánd herceggel, Vilmos trónörökös fiával. A menyasszony és fivére Vladimír nagyherceg néhány nap előtt utaztak a bretagnei St. Briakból, ahol édesapjukkal laknak. — Potsdamba, a volt német trónörökös meglátogatására. Miután a trónörökös felesége, Cecília, a mecklenburg-schwerini Anastasia Michailovna, született orosz nagyhercegnő leánya, másodlagos unokatestvére Kyrill Vladimirovics nagyhercegnek, a menyasszony apjának.

Ezzel az eljegyzéssel és a nagyherceg gyermekeinek Potsdamba utazásával kapcsolatban ismét előtérbe került a Romanov-ház jogi állásának és az orosz trónutódlásnak kérdése. Tény az, hogy ma egyetlen olyan személyiség sincsen, aki eléggé kimagasló egyéniség lenne ahhoz, hogy valamilyen elhatározó, egységes akcióval megindíthasson és egységes közvélemény állana mögötte.

Az orosz monarchisták kebelében úgyszólván megismétlődik ugyanaz a jelenség, ami III. Napoleon császár bukása után Franciaországban játszódott le: bár a monarchisták a francia nemzetgyűlésben többségben voltak, a jelölés kérdésében nem tudtak egységes állásfoglalásra jutni és így bekövetkezett — a francia köztársaság. Jóllehet a St. Briakban lakó a általunk fentebb említett Kyrill Vladimirovics nagyherceg II. Miklós cár és fivére, Mihály meggyilkolása óta feltétlenül feje a Romanov-háznak és 1922 július 26-án a trón várományosának, 1924 augusztus 31-én pedig „császárnak” nyilvánította magát, — nem ismerték őt el általánoságban, mint olyant.

Kyrill nagyherceg jelöltségével szemben többféle ellenvetés merült fel. Legutóbb azt hazták fel ellene, hogy az 1917 februári és márciusi forradalmi napokban, mielőtt a cár lekötözött volna, Kyrill nagyherceg az ő parancsnoksága alá rendelt tengerésztestvérség élén, mellén vörös ezalaggal, a Duma elé vonult és magát az ott ülésű forradalmi „ideiglenes kormány” rendelkezésére bocsátotta. Az ő tevékenységét Orleansi Fülöp hercegnek a francia forradalomban

játszott szerepével hasonlítják össze, aki a szerencsétlen XVI. Lajos sorsa felett lefolyt szavazásnál királyi nagybátyja halála mellett foglalt állást.

Kyrill nagyherceg jelöltségével kapcsolatban arra is utalnak, hogy az orosz trónöröklési törvény értelmében egy cár születése, a cár születésének percétől kezdve, az ortodox egyházhoz kell tartoznia, Mária Pavlovna nagyhercegnő, született mecklenburgi hercegnő azonban csak az ő születése után tért át az ortodox hitre. Ez a körülmény kizárja Kyrill herceget a trónöröklésből. Az ő kizárása azonban gyermekei kizárását is maga után vonja, mely esetben a várományosság jogosultsága fivérére, Borisra és esetleg a harmadik fivére Endrére szállna át. Miután azonban ezek mindketten rangon aluli házasságot kötöttek, ők is eljártak a trónöröklési igényeiket, hasonlóképpen és ugyanebből az okból az egyetlen, további még életben lévő nagyherceg: Dimitrij Pavlovics is. A trónöröklés ilyenformán az utolsó cár testvéreinek, Xenia nagyhercegnőnek, az elhunyt Alexander Michailovics nagyherceg feleségének utódaira száll át. A nagyhercegnőnek hat fia van. A legkézenfekvőbb és egyetlen, a trónöröklési törvény minden pontjának tökéletesen megfelelő várományos a most 23 éves Vesevolod Ivanovics herceg lehetne, akinek édesanyja Helena, született szerbiai hercegnő, akinek azonban semmiféle pártja nincs.

Ebben a zavaros helyzetben más jelölt után kutatnak: ennek az iránynak a hívei két csoportra oszlanak; az egyik csoport a Rurik-ház visszatérését követeli, amely tudvalevően 862-161 1598-ig uralkodott és amelynek még mindig vannak leszármazottai. A másik csoport szabad császárválasztás híve anélkül, hogy jelöltet nevezne meg.

Nem valószínű, hogy ez a kérdés rövidesen időszerű jellegű öltene, de a külföldi számos orosz kolóniákon sokat vitatkoznak felette és ha jelenleg nincs is politikai hordereje, de mindenesetre a kiolthatatlan honvágy és reménykedés kétségtelen bizonyítéka.

## Eredményes küzdelem a rákbetegség terjedése ellen

Osszeírják Magyarországon a veszedelmes betegségben szenvedőket

Budapest, január hó.

Alig van betegség, amellyel kapcsolatban a közönség nagyobb figyelemmel kísérné a tudományos vitákat, mint amilyen fokozott érdeklődéssel fordul minden esemény felé, amely a rákprobléma és rákgyógyítás körül történik. A rákbetegség terjedése ellen küzdő és annak gyógyítására törekvő egyesületek együttes elhatározásából született most meg Magyarországon az a közönséget nem kevésbé érdeklő, sőt részben érintő terv, hogy az ország egész területén hatósági úton a statisztikai hivatal elkészíti a rákbetegségek kimutatását. Érdekes, hogy az összeírás érdekében nem csupán kórházakhoz és más hasonló egészségügyi intézményekhez fordulnak, hanem felvilágosítást kérnek azokról a betegekről is, akiket magánorvosok magánprakszisk keretében kezelnek. Kétféle kérdőív kerül kibocsátásra: egyik a gyakorló orvosoknak, a másik azoknak az intézményeknek szól, amelyek daganatkezeléssel foglalkoznak. A Rák Elleni Szövetség felhívása már meg is érkezett az orvosokhoz és természetesen nem maradt titok a nagyközönség előtt sem. A közönséget főként az a kérdés foglalkoztatja, hogy végeredményben milyen célra készül az újszerű kimutatás és az orvosok a

kérdőívekre adandó válaszokban névszerint is megnevezik-e a rákbetegségben szenvedőket, akik természetesen idegenkednek attól, hogy betegségük miatt bármilyen hivatalos kimutatásban szerepeljenek.

A problémával kapcsolatban dr. Nagy József budapesti kórházi sebészfőorvos kijelentette, hogy a betegeknek — ebből a szempont-

**Ski és korcsolya**  
leqolcsóbban. óriási választék mellett  
**HAVRANEK** utódánál  
szerezhetők be  
Nagyvárad, Bulv. Reg. Ferdinand 12.

ből — nincs okuk nyugtalanságra, mert egyetlen beteg neve sem kerül nyilvánosságra s a tudományos szempontból fontos kimutatási íveken még nevük kezdőbetűi sem lesznek feltüntetve. A kiváló sebészfőorvos egyébként nyilatkozott arra vonatkozóan is: helyese-e a rákprobléma újságcikkek keretében való megvitatása? Nyilatkozatában leszegezte, hogy bár a veszedelmes betegség ismertetése abban a tekintetben, hogy sok embert a legkisebb és ártalmatlan daganat is megriaszít, nem egészen kedvező, mindazonáltal inkább a probléma nyilvános fejtegetése a helyesebb, mert bár az újságcikkek folytán a rákfélelem erősödik, viszont egyre szaporodik száma azoknak a betegeknek, akik éppen a felvilágosító munka hatása alatt idején fordulnak orvoshoz és megtalálják a gyógyulást, amely, ha a betegséget kezdő stádiumban felfedezik, csaknem biztosra vehető.

Ha vértanuk kellene... Ti legyetek azok!... Ha szentek kellene... Ti szentek legyetek!

A munka, melyet ránk bízott az Ur, megérdemel minden próbát és áldozatot!

A J. O. C. százszorosán adja majd vissza azt, amit neki adtunk! A munkásosztály jövője annál fényesebb és annál szebb lesz, amennyivel többé kerül!

Rajta hátt!... Dolgozzunk állhatatosan és kitartóan az új hódításért és győzelemért!

# HIREK

**MAGYAR LAPOK**  
Keresztény magyar politikai napilap

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal  
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 5

ELŐFIZETÉSI ÁRAK. Belföldön: Egész évre 800, félévre 400  
negyedévre 210, egy hónapra 70 lejt.

Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P  
Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepen 24 fillér.

Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037  
Telefon: 27.

Cluj-i szerkesztő: dr. Sulyok István  
Cluj, Piata Unirii 13.

Kéziratokat nem ösztönözünk meg és nem adunk vissza.  
Csakis válaszbelételes magánlevelekre válaszolunk.

## Időjárás

A bucuresti időjárás-kutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Nyugaton és északon a nagy hideg mérséklődik; délkeleten semmi változás nem várható.

**VIZKERESZT NAPJÁN SZIGORITOTT VASÁRNAPI MUNKASZÜNET.** A nagyváradi rendőrkezes, hivalkozással a munkautó minisztérium rendelkezésére, elrendeli, hogy ma általános zenei tilalom van. Nem tarthatnak előadást a színházak, a mozik és szünetel a zene az összes nyilvános helyiségekben is. Január 6-án, Vizkereszt napján szigorított vasárnapi munkaszünet.

Lapunk legközelebbi száma, Vizkereszt ünnepe után, pénteken, a szokott időben jelenik meg.

**Kilencmillió lejt költséggel időjárás-kutató intézetet szerelnek fel Szatmáron.** Saját tud. A város és a megye közös költségén — mint ismeretes — Szatmáron légügyi kikötő épül, amelynek közelében most időjárás-kutató intézetet szerel fel az állam. Az állomás épületeinek felépítését, valamint a telek beszerzését a város vállalta magára. Az időjárás-kutató állomás berendezése kilencmillió lejt emészt fel a legmodernebb intézet lesz az országban.

**ENGEDÉLYEZTEK A SZATMÁRI MAGYAR BALT.** Szatmár. Saját tud. A szatmári magyarpárti tagozat vezetősége dr. Barbul Illés Károly prefektustól január 29-re megkapta a Magyar Bál megtartására vonatkozó engedélyt. A kisebbségi magyarság nagy találkozója megyszerte folynak az előkészületek. A bál anyagi jövedelmét jogvédő iroda fenntartására és rendkívüli segélyek folyósítására fordítják.

**Dr. Horvat Iosif marad Kolozsvár rendőrkezes.** Kolozsvárról jelentik: Az új kormány hivatalbalépése után a legtöbb közhivatal vezetésében is változás állott be. A kolozsvári rendőrség vezetésében azonban változás nem állott be, mert dr. Horvat Iosif rendőrkapitány, királyi dekretummal megerősített kezes, továbbra is változatlanul megmarad a kolozsvári rendőrség élén.

**ÁRVEREST TÚZTEK KI A MADÁCH-BIRTOKRA.** Pozsonyból jelentik: A kékkői bíróság a „Szlóvak Általános Hitelbank” 600 ezer koronás követelésének behajtására március 2-ra árverést rendelt el Lázárné, született Madách Flóra ingatlanaira. Az árverési kérelemhez több más hitelező is csatlakozott, a követelések egymillió csekkoronára rugnak. — A Madách-birtok tényleges kikiáltási ára és becserkéje 2.210.000 csekkorona.

**Dr. Barbatei Paul a kolozsvári ügyészség új vezetője.** Kolozsvárról jelentik: Dr. Birescu Nicolae, az ügyészség eddigi vezetője, mint ismeretes, megvált állásától, mert a kormány felkérésére vállalta a megye prefektusi tisztségét. Helyére, mint értesülünk, az igazságügyminiszter dr. Barbatei Paul vizsgálóbírót nevezte ki, aki a napokban már át is veszi az ügyészség vezetését.

\* Izületi csúznál és ischiásnál, neuralgikus és arthritikus fájdalmaknál egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz reggelenként felkeléskor bevéve igen könnyű, látványos székletet, jó emésztést, fokozott anyagcserét és kellemes közérzetet biztosít. Kérdezze meg orvosát.

**Fogadalomtétel az Irgalmasok nagyváradi templomában.** Január 6-án, Vizkereszt napján, reggel 7 órakor Járó Szilveszter örök fogadalmat tesz Zitzmann Ferenc püspöki irodagazgató előtt az Irgalmasok templomában. A híveket az ünnepélyes szertartásra ezuttal is szeretettel meghívja a rend főnöke.

**ÁTUTAZOTT BUDAPESTEN A GÖRÖG TRÓNÖRÖKÖS MENYASSZONYA.** Budapestről jelentik: Pál görög trónörökös menyasszonya, Viktoria Friderika Luiza hannoveri hercegnő szülei, a Braunschweigi hercegi párral és testvérével kedden délben átutazott Budapestre. A Braunschweigi herceg, aki Vilmos császár veje, a pályaudvaron kiszállt a vonatból és átvette azt a hatalmas rózsacsokrot, amelyet a budapesti görög követ vitt ki a pályaudvarra a menyasszony számára.

**Zürichi zárlat.** Párizs 14.67 egyenlő. London 21.61, Newyork 432, Brüsszel 72.26 fél, Milánó 22.72 fél, Amsterdam 240.55, Berlin 174, Bécs — schilling 80.15, Prága 15.16 fél, Varsó 82, Bérgrád 10, Bucuresti 325.

**MEGHÍVÓ.** 1937 december 12-én tartott közgyűlésünkön hozott határozat alapján a nagyváradi Kereskedelmi Csarnok választó közgyűlését 1938 január 16-ik napjának d. e. 10 órájára a Kereskedelmi Csarnok termébe ezennel összehívjuk, amelyre a társulat összes választótagjait tisztelettel meghívjuk. Tárgysorozat: A választmány megválasztása. A szavazás délelőtt 10 órakor kezdődik és megszakítás nélkül folyik délután 4 óráig. Választók jelentkezése esetén a szavazás délután 4 óra után is folytatódik, amikor is a választási elnök a zárórát kitűzi és legkésőbb délután 6 órakor a szavazást véglegesen lezárja.

**A szovjet szomorú statisztikája.** Londenből jelentik: Az East Information Bureau statisztikát közli, amely pontosan feltünteti azokat a számadatokat, amelyek a Szovjet-Oroszországban husz év óta dúló istenellenes hadjárat tevékenységének eredményeit mutatják. Kiderül ezekből, hogy 129.000 templomot, kápolnát és egyéb istentisztelet helyet zártak be vagy adtak át más hivatásnak. Több, mint 24.000 templomot és kegyhelyet robbantottak fel dinamittal és megszállhatatlan templomot robbantak le vagy vettek el az istentelen mozgalom céljaira igénybe. A meggyilkolt papok száma meghaladja a 40.000-et. Egyedül az elmúlt év során 2600 papot tartóztattak le, száműzték és agyonlőttek. De jellemzők azok az adatok is, amelyek a szovjetgazdálkodás husz éves eredményeit mutatják. A husz év folyamán 3.000.000 ember vesztette életét kivézés következtében, míg 12 millió éhhalált halt. A koncentrációs táborokban mintegy 6 és fél millió él jelenleg, akikhez ha hozzászámítjuk azokat az asszonyokat, akiknek dolgozniuk kell, ez a szám meghaladja a 8 milliót. Az idei év májusa óta a hivatalos kimutatás szerint 1200 halálos ítéletet hoztak Szovjetországban. A központi tanács 68 megbízottjának 40 százalékát lőtték agyon vagy végezték ki más módon. 23 népbiztos közül 12-öt tartóztattak le vagy tettek el láb alól; az orosz föderáció köztársaság 13 népbiztosából 9-et tartóztattak le. Ukrajna 13 népbiztosából 8-at lőttek agyon, míg Fehéroroszország 13 népbiztosából 7-et. Az 53 párttitkár közül a néhány hónap alatt 43-ra mondották ki, hogy az állam ellenségei. A népbiztosok tanácsának 11 elnöke közül 9-et végezték ki, a központi végrehajtó bizottság 7 elnöke közül 5-re mondották ki, hogy ellenségei az államnak. Végül az akkori központi bizottság 24 tagja közül mindössze 4 van még most is hivatalában.

**Titokzatos üzletfosztogatók garázdálkodnak Szatmáron.** Saját tud. Rác Lajos, a Reizer-féle papír- és írószerekkereskedés tulajdonosa feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik üzletéből titokzatos módon több, mint tízezer lejt értékű árut loptak el. Hasonló feljelentés érkezett a Markovits-féle vaskereskedésből is. A rendőrség mindkét ügyben nyomozást kezdett.

## „Magyar Uriasszonyok Lapja” Szépirodalom. Művészet. Divat

Modern kézimunka és gyermeklap mellett megjelenik havonta háromszor.

Komoly érdeklődők kérjenek a legszebb magyar folyóiratból ingyenes mutatóványzatot. Ha három példányos mutatóványzatot cserélna, 9 lejt értékű postabélyeg beküldését kérem.

Mearendelési hely: **TÖRÖK JÁNOS, Oradea,** Gásuja postálá Nr. 47.

## Vizkereszt

A ma embere sokszor értelmetlenül áll az Egyház évezredes, mély jelentőségű és gazdag tartalmu ünnepei előtt. Ezek az ünnepek elmélyedést kívánnak; hívják vissza a történelembe, hívják a lélek mélységeibe és Isten magasságai felé. Ezekben az ünnepekben találkozik a jelen a múlttal természetfölötti összhangban; itt találkozik a lélek, a szertartás, a kegyelem az élet gazdag folyamatában. Az ünnep az emberért van, az ünneplő ember az Istenért. Isten az embernek adta az ünnepet, az ember pedig az ünnepekben ébred rá, hogy akkor találta meg önmagát legjobban, amikor Istennek adja magát. Az ünnepek tehát mindig elmélyedést, megértést, átélést, Istenhez való elmékedést és Vele való töltkezést kívánnak. Jobban mondva ez az ajándékuk. Nehéz ez a ma gyökértelen emberének. Semmi belső indítást nem érez erre. A külső világ pedig egyenesen elszakítja, elidegeníti az elmélyedéstől. A ma emberének örömei mind az érzékiségre építenek, fővonásuk tehát a pillanatosság, a felszín, a sekélyesség, a reklám, a kirakat; a zürzavar. Letűnt világ szívós csökevényének tartja a „modern” ember az Egyház ünnepeit, jólelkűen tud mosolyogni a szerinte együgyű szertartásokon, különösen ha hagyományos tisztelet is járul hozzá. Esetleg tud örülni a szünidőnek, a pihegésnek, az ünnepi asztalnak, társaságnak, egy szóval az ünnepi hangulatnak, de nem magának az ünnepeknek.

Itt van a Vizkereszt. Az Egyház ezerhat-százéves ünnepe. Vajon kinek jut eszébe, hogy ezzel az ünneppel az egyházi közönség, a kegyelem közösségének eleven folyamába kapcsolódik be és hogy ez a folyam már 1600 éve hompolyogteti tovább a lélek, a szellem erőt?

K. u. a III. században Keleten már Vizkeresztet ünnepelnek. Nyugaton a IV. százak közepén terjed el. Az ünnepet mindig január 6-án tartották. A tulajdonképpeni neve „Urunk megjelenése”. Ez az elnevezés magyarázza meg rendkívüli gazdag tartalmát is. Az ünnep tárgya lényegében Jézus megjelenése volt általában; tehát születése, isteni küldetésének megnyilatkozása a Jordán mellett és csodatevő hatalmának első megnyilatkozása a Kánai menyegzőn. Jézus megkereszteltetésének emlékeire Keleten ezen a napon ostromolták a keresztiség szentességét s áldották meg a vizeket; innen a magyarban is divó elnevezés: vizkereszt. A házak megszentelése emlékeztető a kánai ház megszentelésére Jézus jelenléte által. Ma a vizkereszt szertartásai Jézusnak főleg a pogányok előtt való megjelenésére vonatkozik.

Évezredes ünnep az alkotó idő összegyűjtött kincsével, évenként megismétlődő kegyelmi felhívás, Jézus-megmutatkozás: ezeket jelentené nekünk ez az ünnep, ha törekednők megérteni az Egyház hívó szavát. A ma embere inkább azt mondja, hogy az Egyház nem akarja megérteni őt. Az Egyház élő szervezet. Hangja mindig új, mondanivalója mindig időszzerű, hiszen Krisztus szőlő bőlő hozzánk. Nem lehet szó tehát egyébről csak a mi elavodásunkról és visszatérésünkről. P. I.

**Villasort építenek Szatmár legszelebb utcája közepén.** Szatmár. Saját tud. A liberális uralom alatt az ideiglenes vezetőség minden parlagon heverő városi vagyomból gyümölcsöző pénzt akart kovácsolni, így a Hősök utja, Szatmár legszebb utcája sem kerülte el a városatyák figyelmét. Elhatározták tehát, hogy a széles utca közepét kifaragják és az így nyert mintegy ötven házhelyet villatelleknek eladják. A mérnöki hivatal által készített tervzet szerint ezáltal kétféle lejt értékű bevétellel növekednek a város forgatókéje. A terveket jóváhagyás végett felterjesztették a belügyminiszterhez, ahol elutasító határozatot hoztak. A polgármesteri hivatal azonban nem adta fel a tervet és újból megfolyamodta a jóváhagyást, ami most Bucurestiből meg is érkezett. Így aztán, ha az új kormány által kinevezendő tanácsnak nem lesz kifogása a régi terv ellen, úgy tavasszal — tekintve, hogy a telkekre nagyon sokan pályáznak — villasor épül a Hősök utja közepén.

**KÉT FEYENC GIGANY MEGNYILKOLTA A FOGHÁZ KULCSARÁT ÉS MEGSZÜKÖTT.** Miskolcra jelentik: Lukács István és Kálló Rudolf feyencgigányok a fogházban meggyilkolták Kocsis Miklós őrmestert, a hatonaj fogház kulcsárát. Kocsis a fogház műhelyében javította kerékpárját. A javítást a két cigány végezte. Addig húzták a munkát, míg a műhelyből mindenki távozott. Este, amikor Kocsis belépett, a feyencnek, a már előre kezükbevert bal-tával hátulról kettéhasították Kocsis fejét, majd elszedték kulcsait és a fogház egyik melléktermében át megszűkítették.

# A Magyar Lapok olvasóihoz!

*Túl azon az igyekezetünkön, amelynek mindenkor az volt a célja, hogy lapunk színvonalát tartalomában, publicisztikájában és hírszolgálatában, — egyszóval zsurnalisztikai tekintetben állandóan emelje, nem tévesztettük szem elől azt sem, hogy olvasóközönségünkkel meghitt és szoros kapcsolatot teremtsünk.*

*Ez a törekvésünk nem volt hiábavaló, mert ahogy átküzdöttük magunkat a kezdet nehézségein, olvasóink elismerése egyre sűrűbben és egyre több oldalról nyilatkozott meg lapunkkal szemben s egyre szélesebb rétegek egyre nagyobb olvasóközönség vallja magáénak a „Magyar Lapok”-at. Ez az elismerés és lapunk egyre terjedő népszerűsége természetesen továbbra is kötelez bennünket, ami lapunk fejlesztését, gazdagabbá és színesebbé tételét illeti, de egyben újabb lehetőségeket is nyit számunkra. Mi pedig kötelezve érezzük magunkat, hogy a jövőben is igyekezzünk ezeket a lehetőségeket olyan mértékben és úgy kihasználni, hogy mindenkor olvasóink érdekeit szolgáljuk velük s a modern újságírás értékes eszközeivel szolgáljuk azt a célt és azt az eszmét, amely életre hívta lapunkat. Közben azonban arról sem feledkezünk meg, hogy olvasóinkat szinte családias közelségbe vonjuk s tovább ápoljuk azt a barátságos és közvetlen viszonyt, amely túl azon, hogy megbízható és jó napilapot adjunk olvasóink kezébe, eddig is célunk volt, a megindulástól kezdve.*

*A Magyar Lapok társasutazásait, amelyek a tapasztalat szerint, eddig is nagy mértékben szolgálták ennek a bensőséges kapcsolatnak a kialakulását s amelyek immár fogalomszámba mennek, a jövőben is megszerezjük s a „Magyar Lapok” olvasóközönségének, annak a törzsközönségnek a körében, amelynek tulajdonképpen lapunk kifejlődését és egyre nagyobb mértékben való elterjedését köszönhetjük, a jövőben is megrendezzük azokat az ajándéksorsolásokat, amiket eddig is olyan szívesen, annyi megértéssel és lelkesedéssel fogadtak.*

*Mint minden esztendőben, úgy ez év elején is megrendezzük tehát ajándéksorsolásunkat. Előfizetőink ezidén is két csoportban vesznek részt ajándékakciónkon s mindkét csoportban 5—5 értékes díjat sorsolunk ki.*

*Azok az előfizetők, akik előfizetési díjukat legkésőbb*

## február 10-ig

*egész esztendőre kiegyenlítik, résztvesznek az alábbi nyeremények kisorsolásán:*

1. Ingyenes római utazás.
2. Tóth Tihamér összegyűjtött munkáinak tíz kötete, diszkótésben.
3. Egy 3×1 lámpás rádió.
4. Ingyenes részvétel az ezévi eucharisztikus kongresszuson (utiköltség és ötnapi ellátás).
5. Teljes legújabb szentírás, öt kötetben, disztes kiadásban.

*Azok az előfizetők, akik előfizetési díjukat legkésőbb*

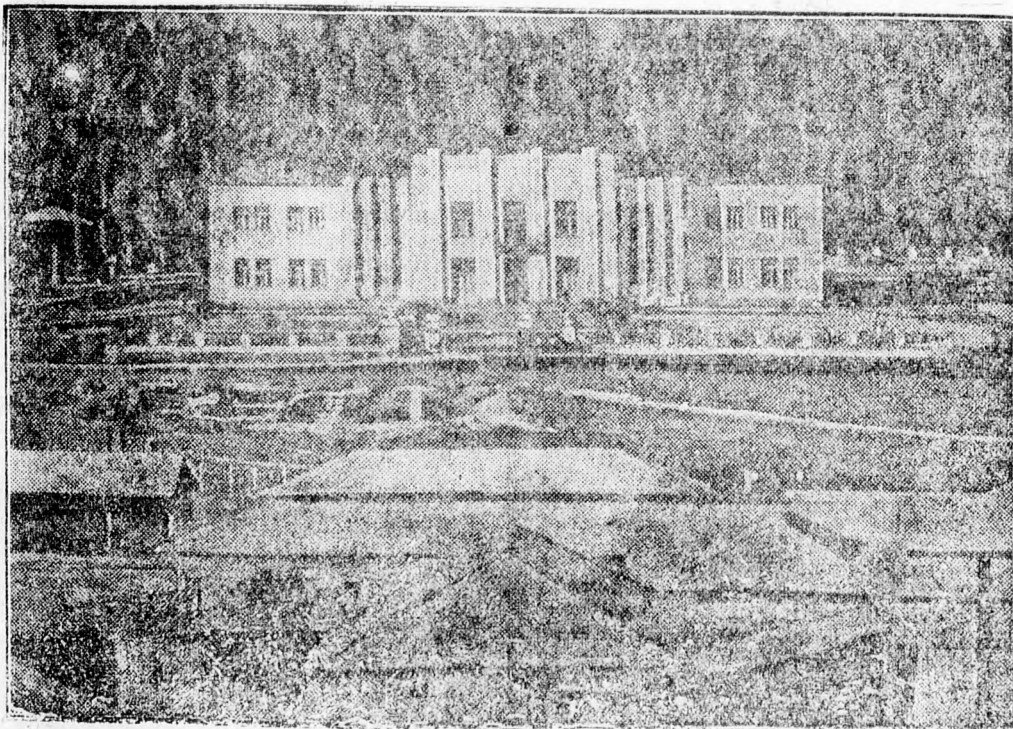
## február 10-ig

*félévre egyenlítik ki, az alábbi nyeremény-tárgyak kisorsolásán vesznek részt:*

1. Hatnapos ingyenes tartózkodás a Püspök-fürdőben, május vagy szeptember hónapban.
2. Egy fényképező gép.
3. Egy 6 személyes ezüst desszert-készlet.
4. Ezer lei értékű könyv könyvosztályunkból tetszésszerű választással.
5. Egy 85×100 centiméteres perzsaszőnyeg.

*Meg vagyunk győződve arról, hogy előfizetőink ezalkalommal is örömmel fogadják ajándékakciónkat. Az a feltétel, amihez az ajándék-akción való részvételt köljük, nem jelent nagyobb megterhelést előfizetőink számára, hiszen a lap előfizetési díját úgy is kiegyenlítik s a sorsolás érdekében csupán az előfizetési díj kiegyenlítését költöttük határidőhöz.*

*Ne felejtse tehát el senki előfizetőink közül azt a határnapot, amely részesévé teheti egy nagyszerű utazás élményének, az Eucharisztikus Világkongresszus felemelő napjainak, egy kellemes üdülésnek, vagy egy értékes ajándék nak!*



Azok Addis-Abeában rohamosan építkeznek. Képünkön az Abesszímia fővárosában épült öltöző katonai főparancsnokság palotája látható festői környezetben.

## Tudnivalók a január 9-iki légvédelmi gyakorlatokról

Nagyvárad. Saját tud. Jelentettük már, hogy Bihar vármegyében és Nagyvárad városában január 9-én déli 1 óra 30 perckor és ugyanazon a napon 9 óra 30 perckor légvédelmi riadógyakorlatokat tartanak. A biharmegyei és nagyvárad-i légvédelmi bizottság ezzel kapcsolatban a közönség tájékoztatására az alábbiakat közli:

A légvédelmi gyakorlat alatt városzerte minden világítás kioltandó. A gyakorlat célja az, hogy hozzá szoktassa a lakosságot azokhoz a körülményekhez és intézkedésekhez, amiket egy esetleges légitámadás esetén alkalmaznak. E célból elrendelik a következőket: Déli 1 óra 30 perckor a város és a megye üzemei 3 perces hosszú sziréna és harangjelzéseket adnak. A jelzések leadása után az egész lakosság a legközelebbi menedékhelyre húzódik, hogy védve legyen a légitámadás következményeitől. Ebben az esetben a kapualjakba és az udvarokra kell vonulni, úgy, hogy a legrövidebb időn belül senki ne maradjon az utcán. Tilos minden közlekedés mindennemű járműnek, gépkocsinak s ezeknek szintén a különböző udvarokba, színekbe, garázsokba vagy előre megállapított helyre kell vonulniok. A gyakorlat végét 3 perces rövid sziréna jelzésekkel tudatják, s ekkor mindenki elhagyhatja menedékhelyét és helyreáll a rendes forgalom. Este 9 óra 30 perckor megismétlik a riadót, ugyancsak a fent közölt intézkedések mellett. Amikor azonban a riadó kezdetét jelzik, el kell oltani az összes külső világításokat (fényreklámokat, stb.). Hogy a lakások belső világítása ne tűnjön szembe, kívülről minden lakos sötétítse el az ablakokat, rollók lehúzásával, vagy sötét színű papírok ernyőzésével, stb., úgy hogy egy fénysáv se tűnhessen elő. Ugyazintén az összes közlekedési eszközök is eloltják lámpáikat. A gyakorlat befejezését most is 3 perces rövid harang- és szirénajelzésekkel tudatják. Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy kerüljön minden csoportosulást és alkalmazkodjon a fent leírt előírásokhoz, mivel a gyakorlat célja mindenki egyéni érdeke is. A fenti rendelkezések tiszteletben tartását a rendőrség és a csendőrségi közegek ellenőrzik majd. A lakosságnak semmi oka aggodalomra, mert hasonló légvédelmi gyakorlatokat rendeznek az összes államok nagyobb városaiban.

## Építőiparosok szövetségének

# bálja január 8-án

a Református Kulturpalotában

Meghalt dr. Adorján Armin. Kedden délután 5 órakor szívizélhűdésben hirtelen meghalt dr. Adorján Armin. Az elhunyt öreg ur közismert és köztisztelt álló polgára volt a városnak. 1867-ben született, tanulmányait a premontréi gimnáziumban, majd a helybeli jogadémián végezte. Önálló ügyvédi gyakorlatot 1894 óta folytatott Nagyváradon. Mint fiatal joghallgató élénk írói és publicisztikai tevékenységet fejtett ki, nemcsak a helybeli, hanem a budapesti lapokban is. 1885-től kezdve tíz éven át helyettes szerkesztője volt az egyik helybeli napilapnak. Dr. Adorján Armin élénk tevékenységet fejtett ki a közügyek terén is és egyik megalakítója volt a Szigligeti Társaságnak. Részen az ő agilitásának köszönhető a helybeli népkönyvtár megszervezése is, de talán legteljesebben mégis a Gyermekbarát egyesülettel forrott össze dr. Adorján Armin élete, amelynek tizenkétévig titkára és egynek századon át helyettes elnöke volt. A Szigligeti Társaság nevében szeptember 12-én dr. Némethy Gyula pápai prélatus kanonok, a Társaság elnöke és Perédi György alelnök-főtákar megjelentek az elhunyt özvegyénél és részvétüket fejezték ki a Társaság nevében. A Szigligeti Társaság koszorút helyezett a koporsóra és a temetésen a Társaság szónoka a sírnál búcsuztatja el a halottat. Január 16-án délután 5 órakor a Szigligeti Társaság felolvasó estét rendez a Református Leánygimnázium nagytermében dr. Adorján Armin emlékének tiszteletére.

A nagyváradi Liszt Ferenc Énekkar január 6-án, Vízkereszt ünnepén fél 12 órakor a Szent László-templomban, január 9-én, vasárnap egynek 12 órakor a székesegyházi plébánia tiszteletese miséjén énekel. Műsorán mindkét esetben a karácsonyi hangverseny kórusai. Vezetni és orgonán kísér András Ede.

Temetés. Nagy Péter mászarosmester 66 éves korában meghalt. Temetése január 6-án fél 2 órakor lesz író közönségben. (Cz. társ.)

**Az itt felsorolt könyveket kiváló orvostanárok és szakorvosok írták, akik az Ön panaszain segíteni akarnak!**

<b>A rákbetegségről.</b> Dr Verebély Tibor egyetemi tanár . . . . .	ára 30 Lei
<b>A diétás konyha technikája.</b> Dr Soós Aladár egyetemi tanár . . . . .	240 "
<b>Hogyan éljen a szívbeteg ember?</b> Dr Bodon Károly egyetemi tanár . . . . .	95 "
<b>Az önfegyelmzés művészete.</b> Ch. Baudouin egyetemi tanár . . . . .	110 "
<b>Nyerskoszt.</b> A nyers diéta mint természetes gyógytényező. Dr Bucsányi Gyula eü. tanácsos, főorvos . . . . .	110 "
<b>Az érelmeszesedés gyógyítása és kezelése.</b> Dr Bucsányi Gyula főorvos . . . . .	55 "
<b>Alkoholizmus. — Alkoholkérdés.</b> Dr Donáth Gyula egyet. tanár . . . . .	40 "
<b>A reumás bajok házi kezelése.</b> Dr Engländer Árpád szakorvos . . . . .	90 "
<b>A fiatal anya.</b> Dr Földes Lajos főorvos . . . . .	95 "
<b>A női betegségekről.</b> Megelőzés. — Gyógyítás. Dr Földes Lajos főorvos . . . . .	125 "
<b>Fajismeret.</b> Gazdagon illusztrálva. Dr Gáspár János . . . . .	145 "
<b>A pszichoanalízis, mint módszer.</b> Dr Hermann Imre . . . . .	75 "
<b>A cukorbeteg kosztja.</b> Dr Horvai Lajos főorvos . . . . .	95 "
<b>Anyagszerebetegségek.</b> (Reuma, köszvény, vesebaj, cukorbetegség.) Dr Horvai Lajos főorvos . . . . .	90 "
<b>Hogyan kerülhetjük el a korai öregedést?</b> Dr Káldor Miklós főorvos . . . . .	110 "
<b>Az ötvenéves ember.</b> A kritikus kor betegségei. Dr Káldor Miklós főorvos . . . . .	215 "
<b>Hogyan éljen a gyomor- és bélbeteg ember?</b> Dr Lukács Pál főorvos . . . . .	110 "
<b>Mi kell a sportolónak saját testéről tudnia?</b> Dr Kellner Dániel . . . . .	105 "
<b>Az elhízás és a soványító gyógy-eljárások.</b> Dr Lukács Pál főorvos . . . . .	95 "
<b>Hogyan éljen a vesebeteg ember?</b> Dr Lukács Pál főorvos . . . . .	95 "
<b>A tuberkulózis megelőzése és gyógyítása.</b> Dr Müller Vilmos főorvos . . . . .	110 "
<b>Tápszerek és kész ételek tápértéke, tápanyag, só- és vitamintartalma . . . . .</b>	45 "

Kaphatók: könyvosztályunknál

**„Dolfussfalva” Braziliában**

Innsbruckból jelentik, hogy a múlt év utolsó napján újabb harminchét osztrák kivándorló — ezuttal valamennyi szövetségi tartományból — mondott búcsút a parasztszövetség tisztj karának s hagyta el a tiroli fővárost, hogy Hamburgon keresztül „Dreizehnlinden” telepre utazzék, Braziliába.

750 osztrák települt le már „Dreizehnlinden” és „Bamberg” falvakban és most egy harmadik osztrák falut, „Dolfussfalvát” hívják életre messze, Braziliában.

Az osztrák kolónia, melyet Thaler volt földművelésügyi miniszter beható tudakozás és személyes megtekintés után alapított Santa Catarina braziliai államban. — fennállásának négy esztendeje alatt gyönyörűen kifejlődött. 86 tiroli indult el 1933 október 13-án, Thaler vezetésével Santa Catarina államba, s később, az idők folyamán újabb kilenc, többnyire tiroliakból álló kivándorlócsapat követte őket. Ezek rövid idő alatt egy darab virágzó osztrák hazát építettek Braziliában, melynek hegyes tájéka némileg hasonlít a stájeri hegyvidékekhez, s így a kivándorlók az otthon hagyott hegyeket könnyebben elfelejthették. Tiroli és stájeri paraszt építészeti stílusban építették fel új otthonukat és nemcsak a földművelést fejlesztették olyan tökéletes fokra, hogy egy közelbenfekvő nagy sörfőzde őket bízta meg a számára történő árpa- és komlótermeléssel

és szállítással, hanem különféle ipart is teremtettek: villamosművet, téglagyárat, fűrésztelepet, stb. rendeztek be.

A volt miniszter, Thaler, aki kiváló szervező erőnek bizonyult, elismert és köztiszteltben álló feje a kolóniának; az ő munkásságát egy gazdasági tanács támogatja, amely ugyazólvah a pénzügyminiszteriuma ennek a braziliai Kis-Ausztriának.

A telepések erős nemzeti öntudattal ápolják a lelki kapcsolatokat hazajükkal: híven megőrzik hazai hagyományaik, ősi szokásaikat, nemzeti viseletüket, zenéjüket, énekeiket és mindenekelőtt: vallásos hagyományaikat „Dreizehnlinden” mellett már „Babenberg” falunak is van saját temploma és nem hiányzott onnan Karácsony ünnepén a faragott tiroli jászol sem.

A kivándorlók gyermekáldása gyors növekedést ígér. Szeptemberben már a tizedik gyermek vonult be a Thaler családba. Házasulandó fiatalemberekben nincs hiány, csak igen kevés asszony van még ott. Azonban ezt a hiányt is rövidesen pótolják. A település minden reménytelül várakozást tulajdonképpen olyan kitünően sikerült, hogy néhány hónap előtt a közelben már újabb települési helyet vásároltak. Itt építik fel most Tres Barras mellett „Dolfussfalvát”, a harmadik osztrák falut. Négy kisebb település: Rosengarten, Morgental, Wachau és Müchthal tartozik még ehhez a három nagyobb községhez.

**Rendezze minden magyar ember választói jogosultságát!**

A közigazgatási törvény értelmében a választói névjegyzékeket a városházán és a járáshírhírságon január 1-étől 15-ig közszemlére tesszük ki. Ez idő alatt bármely polgár betekinthez a névjegyzékekbe és megállapíthatja, hogy neve szerepel-e a választásra jogosítottak között. Mivel a legutóbbi választás alkalmával is több ezer nagyváradi polgár nem szavazhatott azért, mert nem szerepelt a választói névjegyzékben, habár arra minden joga meg lett volna. Felhívjuk a magyar lakosokat, hogy használja fel ezt az alkalmat és tegye meg a szükséges lépéseket választói jogának elismerésére. Tartsa tehát minden magyar ember önmaga és népe iránti elsőrendű kötelességének, hogy a választói névjegyzéket a fenti idő alatt ellenőrizze és megállapítsa a következőket:

1. Fel van-e véve a névjegyzékbe.
2. Neve, személyi adatai és lakása pontosan szerepel-e.
3. Minden öt megillető választói jogosultságot (községi, képviselői, szenátori, mezőgazdasági kamarai és munkakamarai) megadlak-e számára.

A Magyar Párt nagyváradi irodája minden hozzáforduló polgárnak választói ügyében készséggel áll rendelkezésére. Ep ezért ezuton is közli, hogy mindenkinek készséggel megadja a szükséges felvilágosítást, díjmentesen elkészíti a szükséges kérvényeket, stb. Ugyanakkor a pártiroda felkéri mindazokat a polgárokat, akik az alábbi kategóriákba tartoznak, hogy sürgősen jelentkezzenek a pártirodában, Str. Duca (volt Sal Ferenc-utca) 9. szám, minden nap délelőtti 9 és 1 óra között:

1. Mindazok, akiknek a múltban volt választójoguk, de valamely okból törölték őket, vagy személyi adataikat tévesen vezették be a választói névjegyzékbe.
2. Akik ezidőig nem rendelkeztek választói joggal, de több mint egy év óta Nagyváradon laknak és még sem voltak felvéve a választói névjegyzékbe.
3. Akik 21-ik életévüket ez év január 1-ig betöltötték, de választói jogukat eddig nem kérték, vagy ezirányú kérelmük kedvező elintéztést nem nyert.
4. Mindazok a 21-ik életévüket betöltött nők, akiknek legalább polgári iskolai vagy más

középiskolai végzettségük van, vagy állami, megyei vagy községi hivatali viselnek, vagy ilyen minőségben nyugdíjasok, valamint a hadiözvegyek, kitüntetettek és kulturális vagy jótékony célú egyesület vezetőségi tagjai és választói jogosultságuk eddig még nem nyert elintéztést.

5. Mindazok a 21-ik életévüket betöltött és mezőgazdasági adót fizető polgárok, akiknek mezőgazdasági kamarai választójoguk nincs még.

A községi, megyei képviselői és szenátori választói jogosultság elismertetéséhez szükség van az állampolgári bizonyítvány másolatára, a bejelentő hivatal igazolványára és az ügyészségtől erkölcsi bizonyítványra. A Magyar Párt elnöksége eljár az ügyészségen, hogy a választói ügyben kiadandó erkölcsi bizonyítványt a választópolgárok díjmentesen kapják kézhez. Mezőgazdasági kamarai választóknak a pénzügyigazgatóság igazolványával kell még igazolni azt is, hogy mezőgazdasági adót fizetnek. A női választók pedig vagy iskolai bizonyítványuk másolatát, vagy pedig más jogosultságukról szóló igazolványukat kell, hogy csatolják a kérvényhez.

A Magyar Párt kéri a közönséget, hogy midőn választói jogáért teendő lépések ügyében jelentkezik a pártirodában, hozza ki-ki magával a fent ismertetett iratokat.

**A MAGYAR PÁRT ELNÖKSÉGE.**

**Ismét kapható!**  
**A TIZENNEGY SEGITŐ SZENT**

című imakönyvecske, mely rövid tanítást ad a 14 segítő szent tiszteletéről és ismerteti vonzó életrajzukat. — Imák és tanítások élénkítik az illusztrációkban is gazdag imakönyvet.

Ara: 12 lei.  
**Tömeges megrendelés esetén árengedmény.**

Kapható MagyarLapok könyvosztályánál

**Az Építőiparosok Szövetségének bálja január 8-án lesz a Református Kulturpalotában.** A Szövetség idei bálja olyan élményt fog nyújtani, mely felülmúl minden eddigi bálát. Január 8-án a Református Kulturpalota helyiségeit az építőipar művésziesszen készített trofeái fogják díszíteni. A kitünő műsor, melynek keretében egy szép revüzám is van, a bál sikerének már egyedül is biztosítéka. A műsor után két elsőrangú zenekar, egy jazz- és egy cigányzenekar fogja a tánc és szórakoztató zenét ellátni. Ezenkívül olyan éjjelutáni meglepetéseket tartogatnak a közönség számára, mely hosszú ideig emlékeztetes marad. Ezen zártkörű bálát lelkes hölgytagokkal kibővített bizottság rendezi. Aki még igényt tart meghívóra, a Szövetség irodájában átvetheti.

**Az Élő Gyermekujtság nagysikerű előadását** — közkívánatra — megismétlik január 9-én, vasárnap délután 3 órakor a Református Leányiskola dísztermében (Str. Prefekturi 2. sz. a.) Olcsó helyárakkal, hogy azok a gyermekek és szülők is meghallgathassák a páratlanul érdekes, nagyvezabásu műsört, akik a bemutató előadásán nem vehettek részt. Gara bácsi ezuton kéri az Élő Gyermekujtság első előadásának a szereplőit, hogy a főpróba megbeszélése végezt, mátoji kezdve délután 3—4 óra között az Újságíró Klubban jelentkezzenek.

\* **A gyakran visszatérő fejfájás, szédülés és szívdobogás** nagyon sok esetben megszűnik, ha naponként reggel éhgyomorra és esetleg este lefekvés előtt is egy-egy fél pohárynyi természetes „Ferenc József” kesztrüvet iszunk. Kérdezze meg orvosát.

# LEGUJABB

## Az angol külügyi hivatal ügyvezető államtitkára Mussolinihez utazik

A római angol nagykövet hosszas megbeszélést folytatott Ciano olasz külügyminiszterrel

Londonból jelentik: A Daily Mail diplomáciai levelezője szerint Wansittard a közeljövőben Rómába utazik. Wansittard Chamberlain egyenes utasítására utazik az olasz fővárosba, hogy a miniszterelnök általa szerezzen tudomást arról, milyen hangulat uralkodik Rómában.

Rómából jelentik: Ciano olasz külügyminiszter fogadta Perth angol nagykövetet és vele hosszas megbeszélést folytatott. A megbeszélés az arabnyelvű rádióadásokra vonatkozott.

A Reuter jelentése szerint Ciano és Perth megbeszélése igen barátságoshango volt és azon olyan egyezmény-terv merült fel, mely szerint sem az angol, sem az olasz adóállomások leadása nem tartalmaz egymással szembe fordított propagandanyagot. Sőt római angol körök úgy tudják, hogy addig, amíg az angol rádiók a tárgyilagosság keretein belül mozognak, az olaszok csak hírek és zeneszámok leadására szorítkoznak.

## Szuecsugu japán tengernagy újabb nyilatkozata a fehérek igájáról

Japán nem tűri az orosz és angol beavatkozást  
Kész az összeütközésre is

Tokióból jelentik: Szuecsugu tengernagy, japán belügyminiszter kedden újabb nagy feltűnést keltő nyilatkozatot adott a sajtónak. Kijelentette, Japán nem fogja tűrni, hogy Kína a végletekig húzza az ellenállást és a japán haderő szükség esetén elzárja az orosz és angol segélyforrásokat. Hangoztatta, hogy Japán hisz a maga küldetésében, melynek célja a tartós béke biztosítása a Távol-Keleten.

— Nem tűrhetjük, — mondotta — hogy a brit birodalom Kínát segítse. Ha ez összeütközésre vezetne Angliával, Japán nem tehet róla. Anglia nagy szolgálatot tenne a Távol-Keletnek, ha abbahagyná Kína támogatását. Semmiféle blokáddal nem győzhet le bennünket Anglia!

A tengernagy ezután kijelentette, nem valószínű, hogy angol-japán háború esetén Amerika támogatná Angliát. Végül újra megismételte Szuecsugu azt a kijelentését, hogy a színes

fajnak fel kell szabadulnia a fehér iga alól.

### ANGLIÁBAN IS NŐ AZ ELLENSÉGES HANGULAT

Londonból jelentik: Az angol sajtó rendkívül aggasztónak ítéli meg a távol-keleti helyzetet. A sanghaji japán katonai hatóságok ultimátumszerű követeléseket terjesztettek elő Sanghaji város tanácsánál és japán ellenőrzést követelnek a sanghaji nemzetközi negyed igazgatása felett. A sanghaji angol ügyvivő utasítást kért Londonból. Az angol kormány még nem döntött. Sanghaji és London között azonban állandó a távíratváltás. Angliában a japánellenes hangulat egyre növekszik.

### JAPÁN LÉGI TÁMADÁS KANTON ELLEN

Londonból jelentik: A Daily Telegraph jelenti Hongkongból: A japán légi haderő bombázta Kanton pályaudvarát.

Egy Kantonból Fucsauba tartó motorhajót, melynek fedélzetén hatvan utas és harminctagú személyzet volt, állítólag egy japán bomba elsüllyesztett. Az utasok közül csak huszonhat embert sikerült megmenteni.

## A jugoszláv kormány üdvözlötte a spanyol nemzeti kormányhoz

A nemzeti Spanyolországban letartóztatott francia konzulátusi ügynökök kémkedéssel vádolják

Salamancából jelentik: A diplomáciai szolgálat vezetője fogadta a spanyol nemzeti kormányhoz kiküldött jugoszláv diplomáciai képviselőt, aki kifejezte Pál jugoszláv kormányzóherceg üdvözlét és azt az óhajtát, hogy a nemzeti hadsereg mielőbb végleges győzelmet arasson.

Párizsból jelentik: Ducoureaux francia konzulátusi ügynöknek, a spanyol nemzeti hatóságok

aitai történet letartóztatása Párizsban élénk meglepetést és idegeskedést keltett. Olyan hírek terjedtek el, hogy a spanyol nemzetiek ügyére veszélyes okmányokat találtak Ducoureauxnál, aki kémkedéssel és valutaüzérkedéssel foglalkozott. A francia külügyminisztérium utasította a spanyol konzulátusi ügynököt, hogy tegyen lépéseket Salamancában Ducoureaux érdekében.

## VILÁGHIRŰ

### REGÉNYEK

Ezek azok a könyvek, amelyeket szívesen olvas minden asszony, leány és a regény hőseivel együtt élj át életüket, boldogságukat és bánatukat.

1. Aldrich: És lámpást adott kezembe az Úr . . . . . 99 lel
2. Aldrich: Száll a fehér madár . . . . . 66 lel
3. " Családi kör . . . . . 66 "
4. " Ella kisasszony . . . . . 66 "
5. Lyttkens: Ne várjatok vacsorára (Egy orvosnő regénye) . . . . . 66 "
6. Br. Orczy: Az őszekuszált fonál . . . . . 66 "
7. " Az okos Pimpernel . . . . . 66 "
8. Bottom: Orvosok . . . . . 115 "
9. Eton: Hétköznapi emberek . . . . . 86 "
10. Mayrie G.: Urihölgy állást keres . . . . . 66 "
11. J. B. Priestley: Jóbarátok . . . . . 198 "
12. Mitchell: Elküjta a szél . . . . . 264 "

Kapható könyvosztályunknál.

## Apróhirdetések

Egy szó ára 3 lel, vastag betűvel 6 lel. „Cim a kiadóban” még további 10 lel. Allaskeresőknek 33% kedvezmény. Legkisebb hirdetés díja 30 lel. Első szó mindig vastag betűvel lesz szedve. — Megfelelő kötésnél kedvezmény.

### Alkalmazás

**Mindenes**  
cselédlányt keresünk. Értekezhetni: Nagyvárad, Pável-u. 24. sz. a.

**Gazdasszonyi**  
állást keres helybe v. vidékre. — Beöthné, Nagyvárad, Str. Joan Vodu 2. szám.

### Lakás

**Kétszobás,**  
üvegverandás lakás kiadó azonnalra. Nagyvárad, Str. Mihail Sorbul (v. Széles-utca) 23.

**Egyszobás**  
modern lakás kiadó. Nagyvárad, Str. Lumine No. 13. Gerliczy-utca folytatása.

**Kiadók**  
egy és kétszobás lakások, villany, vízvezeték és kerttel, a Stru' Mielori villamos megállónál. Érdeklődni lehet Riha Oscar főkönyvelőnél. Nagyváradon. Városi Vasút.

**Utcai**  
3 szoba előszobás, fűtőszobás lakás azonnal kiadó. Nagyvárad, Str. Aurel Vlaicu (v. Várház-u.) 31-a.

**Kiadó**  
3 szobás magánház azonnal. Oradea, Str. Barieri 5. szám. Colonia Pogány.

**Kiadó**  
május elsejére egy szép komfortos háromszobás lakás, magánházban, legjobb helyen. Bővebbet a Hedrich szalon nyújt. Oradea, Bulev. Regele Ferdinand 17.

Kávéházakban, vendéglőkben kerse mindenütt a „MAGYAR LAPOK”-at.

### Adás-vétel

**Eladó**  
egy (23-as) nikkelezett jó állapotban lévő **korcsolya**. Nagyvárad, Str. Axenta Sever (Bem-u.) 12. szám. Ferenczy.

**Ródlí**  
és 39-es magasszárú fiucipő eladó. Nagyvárad, Pasteur (v. Kórház) utca 79. szám.

**Eladó**  
egy fűrdőkád és egy jókarban lévő varrógép. Cim: Nagyvárad, Bulevardul Regele Ferdinand 67. szám.

**Olcson eladó**  
egy jóállapotban lévő **máza** és egy **vasüst**. Pollmann, Nagyvárad, Porumbelului (v. Galamb) utca 11. szám.

**Polar korcsolya**  
33-36-os eladó. Tucsok Nagyvárad, Bratianu (v. Szaniszló) utca 35.

### Hülönféle

**Ügyes fiatal varrónő**  
munkakönyvvel, társulásra keresek. Ajánlatokat Szociális Testvérekhez, București, Str. Petre Poni 3.

**Kioldvasott**  
ujsgót és folyóiratokat kerünk kórházi betegek részére. Leadható a kiadóhivatalban.

**PUHA OLMOT**  
állandóan vesz a Szent László-nyomda r. Oradea, Str. Regele Ferdinand 17. szám.